

FSD3305

EVAn arvo- ja asennetutkimus syksy 2018

Koodikirja

TIETOARKISTO

Tämän koodikirjan viittaustiedot:

EVA:n arvo- ja asennetutkimus syksy 2018 [koodikirja]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2021.

Koodikirja on luotu aineiston versiosta 2.0 (6.3.2019).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä koodikirja on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD3305. Aineisto on kuvailtu mahdollisimman yksityiskohtaisesti suomeksi ja englanniksi. Datatiedostosta on tarkistettu muun muassa muuttujien jakaumat, puuttuvat tiedot, muuttujien selitteet ja arvojen selitteet. Tarvittaessa datatiedosto on anonymisoitu. Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Elinkeinoelämän valtuuskunta (EVA): EVAn arvo- ja asennetutkimus syksy 2018 [sähköinen tietoaaineisto]. Versio 2.0 (2019-03-06). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD3305>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Koodikirjan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo tietoarkistoon ilmoitetuista julkaisuista, joissa aineistoa on hyödynnetty. Toinen osa sisältää tiedot muuttujista: muuttujien nimet, kysymystekstit ja suorat jakaumat. Kolmannesta osasta löytyvät hakemistot.

Tässä koodikirjassa esitetyt muuttujien jakaumat on tuotettu SPSS-tiedostoista. Jakaumataulukoissa on esitetty muuttujan saamat arvot, vastaavat frekvenssit (n), frekvenssit prosentteina (%) ja validit prosentit (v. %), joissa on huomioitu puuttuvat arvot. Kaikki jakaumat ovat painottomia. Jos aineisto sisältää painomuuttujia ne löytyvät muuttujaluettelon lopusta. Joidenkin muuttujien osalta suorat jakaumat on korvattu kuvailevilla tunnusluvulla. Avokysymyksistä luokiteltuja vaihtoehtoja ei ole yleensä otettu mukaan koodikirjaan.

Jakaumat saattavat sisältää puuttuvia tietoja. Merkintä "tieto puuttuu (SYSMIS)" viittaa puuttuvaan havaintoon. Merkintä "tieto puuttuu (User missing)" viittaa muuhun puuttuvaan tietoon, esimerkiksi arkistossa määriteltyn puuttuvaan tietoon (user missing). Useissa tapauksissa aineiston käyttäjän on harkittava myös muiden arvojen koodaamista puuttuvaksi tiedoksi (esim. 'en halua sanoa' tai 'en osaa sanoa').

Koodikirja voi sisältää myös erilaisia liitteitä. Tyypillisin liite on kyselylomake.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	3
1.4	Aineiston käyttö	4
2	Muuttujat	7
3	Hakemistot	95
3.1	Muuttujat esiintymisjärjestyksessä	95
3.2	Muuttujat aakkosjärjestyksessä	104
3.3	Muuttujaryhmät	112
A	Kyselylomake suomeksi	121

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: EVAn arvo- ja asennetutkimus syksy 2018

Aineiston nimi englanniksi: EVA Survey on Finnish Values and Attitudes Autumn 2018

Koodikirja on luotu aineiston versiosta 2.0 (6.3.2019).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Elinkeinoelämän valtuuskunta (EVA)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Haavisto, Ilkka (Elinkeinoelämän valtuuskunta)

Aineisto luovutettu arkistoon

10.10.2018

Asiasanat

arvot; asenteet; luottamus; maahanmuutto; sosiaaliturva; turvallisuus; uhat; ulkopolitiikka; yhteiskunnallinen asema; yhteiskunnallinen muutos

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: Yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: Maahanmuutto, maastamuutto ja sisäinen muuttoliike; Sosiaalinen käyttäytyminen ja asenteet; Sosiaalipolitiikka; Yhteiskunnallinen ja sosiaalinen muutos

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

EVA:n kansalliset asennetutkimukset

Elinkeinoelämän valtuuskunnan (EVA) kansallisia asennetutkimuksia on tehty vuodesta 1984 alkaen kahden vuoden välein. Niissä on tutkittu suomalaisten yhteiskunnallisia asenteita ja arvoja sekä käsityksiä nykyhetkestä ja tulevaisuudesta. Tutkimussarjalla pyritään mittaamaan ja erittelemään kansalaisten kokemuksia yhteiskunnan toimivuudesta ja sen eri sektoreista. Aineistot mahdollistavat kansalaismielipiteen yksityiskohtaisen empiirisen tarkastelun ja muutosten systemaattisen seurannan. Kussakin aineistossa on mukana sekä uusia, kyselyhetkellä ajankohtaiseksi nousseita aihepiirejä että pysyviä teemoja, joita on samoilla kysymyksillä seurattu sarjan aiemmissa tutkimuksissa.

Käsitellyt aiheita ovat mm. demokratia, markkinatalous, hyvinvointi, ympäristö, yhteiskunta ja politiikka, Suomen kansainvälinen asema, lama, taloudellinen kasvu, suomalaisten identiteetti ja suomalaisten suhtautuminen tulevaisuuteen. Tutkimukset on toteuttanut EVAn toimeksiantosta pääosin Yhdyskuntatutkimus. Lisätietoja asennetutkimuksista saa EVAn Arvopankista. Tietoarkistoon on arkistoitu myös EVAn tekemiä yritysjohtajien arvoja ja asenteita kartoittavia tutkimuksia (esimerkiksi FSD1091), joissa on käytetty osin samoja kysymyksiä kuin näissä kansallisissa asennetutkimuksissa.

Sisällön kuvaus

Tutkimuksessa kartoitettiin suomalaisten arvoja ja asenteita. Tällä kertaa teemoina ovat sosiaaliturvan uudistaminen, maahanmuutto, luottamus yhteiskunnan eri toimijoihin, yhteiskunnan viime aikaiset muutokset, turvallisuus ja Suomen ulkopolitiikan hoito.

Aluksi vastaajille esitettiin väittämiä yhteiskunnan eri osa-alueilta. Ne käsittelivät muiden muassa julkisia palveluita, maahanmuuttoa ja demokratian toimivuutta.

Sosiaaliturvan uudistamiseen liittyen kysyttiin vastaajien mielipiteitä mm. sosiaaliturvan vastikkeellisuudesta, perusturvasta sekä etuuksien rahoituksesta ja tasosta. Maahanmuutosta esitettiin vastaajille useita väittämiä esimerkiksi Suomen ulkomaalaispolitiikan tiukkuudesta, maahanmuuttajien sosiaalieduista, rikollisuuden ja levottomuuksien lisääntymisestä sekä työelämän tarpeista.

Edelleen kysyttiin millaiseksi vastaajat kokevat oman asemansa suomalaisessa yhteiskunnassa ja kuinka suurta luottamusta he tuntevat yhteiskunnan eri toimijoita kohtaan. Lisäksi tiedusteltiin maailman muuttumisesta kymmenen viime vuoden aikana sekä pyydettiin vastaajia arvioimaan, kuinka suuriksi tai pieniksi uhkiksi he kokevat esimerkiksi hybridi-vaikuttamisen, terrori-

iskun, tietovarkauden tai ilmaston lämpenemisen. Lopuksi vastaajat arvioivat Suomen ulkopolitiikan hoitoa ja kertoivat, miten he suhtautuvat EU-jäsenyyteen ja euroon. Lisäksi kartoitettiin näkemyksiä euron ja EMU-jäsenyyden hyödyistä ja haitoista Suomelle nykyisessä taloustilanteessa.

Taustamuuttujia olivat sukupuoli, ikäryhmä, asuinkunnan koko, asuinmaakunta, peruskoulutus, ammatillinen koulutus, ammattiryhmä, työnantaja, työsuhde, toimiala, puoluekanta (mitä puoluetta äänestäisi, jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt), ammatillinen keskusjärjestö ja yhteiskuntaluokka.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havaintoyksikkötyyppi: Henkilö

Perusjoukko/otos: Suomen 18-70-vuotias väestö, poislukien Ahvenanmaa

Aineistonkeruun ajankohta: 24.9.2018 – 4.10.2018

Kerääjät: Taloustutkimus

Keruumenetelmä: Itsetäytettävä lomake: verkkolomake

Keruväline tai -ohje: Strukturoitu lomake

Aineiston ajallinen kattavuus: 2018

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Pitkittäisaineisto: trendi/toistuva poikkileikkausaineisto

Vastausprosentti: 25

Muuttujien ja havaintojen lukumäärä: Aineistossa on 171 muuttujaa ja 2009 havaintoa.

Otantamenetelmä: Todennäköisyysotanta: monivaiheinen otanta

Tutkimuksen vastaajat poimittiin Taloustutkimuksen internet-paneelistä satunnaisotannalla 18-70-vuotiaista Suomessa (pl. Ahvenanmaa) asuvaa väestöä edustavaksi vastaajien iän, sukupuolen, asuinläänin, koulutuksen ja ammatin/aseman mukaan. Tutkimuskutsut lähetettiin valitulle kohderyhmälle sähköpostitse ja vastaajat täyttivät dynaamisen kyselylomakkeen internetissä Taloustutkimuksen suojatussa tutkimusympäristössä. Tiedonkeruun aikana lähetettiin neljä muistutuspostia valikoidusti eri kohderyhmille siihen mennessä vastaamatta tai vastaamisen kesken jättäneille: 18-34-vuotiaille miehille 27.9.2018, 35-49-vuotiaille naisille 27.9.2018, 50-64-vuotiaille naisille 28.9.2018 sekä 18-34-vuotiaille 1.10.2018. Vastaajia on 2009, kutsuja lähetettiin 8000. Tulosten analysointivaiheessa tutkimusaineisto painotettiin Taloustutkimuksessa edustamaan 18-70-vuotiaista väestöä vastaajan iän, sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin/aseman, toimialan jolla työskentelee, sekä puoluekannatuksen (miten äänestäisi eduskuntavaaleissa) mukaan.

Taloustutkimuksen internet-paneeli on satunnaisotannalla Suomen väestöstä poimittu joukko 15-79-vuotiaita kansalaisia, jotka ovat paneeliin rekisteröityessään kertoneet demo- ja sosioGRAFiset taustatietonsa sekä suostuneet siihen, että Taloustutkimus saa kutsua heitä erilaisiin markkinatutkimuksiin. Vastaaminen yksittäiseen tutkimukseen on panelisteille aina kuitenkin täysin vapaaehtoista ja paneelistä voi erota milloin tahansa.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Aineistosta on poistettu arkistoinnin yhteydessä kyselyn lopussa olevan vapaan kommenttikentän avovastaukset.

Julkaisut

Alpimaa, Markku (2020) Talouspoliittiset asennemuutokset Suomessa vuosina 1984-2020 EVA:n arvo- ja asennetutkimusten valossa. Turku: Turun yliopisto. Sosiologian pro gradu -tutkielma. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20201223102803>

Haavisto, Ilkka (2019). Härmä sulaa. Suomalaisten maahanmuuttoasenteet pehmenevät, mutta muutos on hidas [verkkodokumentti]. Helsinki: Elinkeinoelämän valtuuskunta. EVA Analyysi 68. https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2019/03/eva_analyysi_no_68-1.pdf [viitattu 4.12.2019].

Haavisto, Ilkka (2019). Poliitiikan pudotus. Valtioon luotetaan mutta poliittisia toimijoita epäillään [verkkodokumentti]. Helsinki: Elinkeinoelämän valtuuskunta. EVA Arvio 15. <https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2019/04/eva-arvio-015.pdf> [viitattu 4.12.2019].

Hautamäki, Tuomas (2020). Suomalaisten suhtautuminen maahanmuuttoon ja ulkomaalaisiin. Oulu: Oulun yliopisto, luonnontieteellinen tiedekunta, matematiikka. Kandidaatintyö. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:oulu-202005302247>

Metelinen, Sami (2018). Suomen Nato-jäsenyyden kannatus on pysynyt likimain ennallaan [verkkodokumentti]. Helsinki: Elinkeinoelämän valtuuskunta. <https://www.eva.fi/blog/2018/11/28/suomen-nato-jasenyyden-kannatus-on-pysynyt-likimain-ennallaan/> [viitattu 19.12.2018].

Metelinen, Sami (2018). Ulkopolitiikan johtotähti. Maailmanpolitiikan aallokossa suomalaiset luottavat presidentin suuntavaistoon. Helsinki: Elinkeinoelämän valtuuskunta. EVA-analyysi. <https://www.eva.fi/blog/2018/11/23/89-suomalaisista-antaa-presidentille-hyvan-arvosanan-ulkopolitiikan-hoidosta-hallituksen-arvosana-huonontunut/> [viitattu 19.12.2018].

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD3305>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Painokertoimet

Aineisto sisältää painomuuttujan (paino), jonka avulla aineisto voidaan painottaa edustamaan 18-70-vuotiasta väestöä vastaajan iän, sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin/aseman, toimialan sekä puoluekannatuksen mukaan.

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Luku 2

Muuttujat

[FSD_NO] Aineistonumero (lisätty FSD:ssä)

Kysymysteksti

Aineistonumero (lisätty FSD:ssä)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	2009
minimi	3305.00
maksimi	3305.00
keskiarvo	3305.00
keskihajonta	0.00

[FSD_VR] Aineistoversio (lisätty FSD:ssä)

Kysymysteksti

Aineistoversio (lisätty FSD:ssä)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	2009
minimi	2.00
maksimi	2.00
keskiarvo	2.00
keskihajonta	0.00

[FSD_ID] Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä)

Kysymysteksti

Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	2009
minimi	1.00
maksimi	2009.00
keskiarvo	1005.00
keskihajonta	580.09

[Q1A_1] Kattava sosiaaliturva ja pitkälle viety yhteiskunnan huolenpito tekevät ihmisistä laiskoja ja aloitekyvyttömiä

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Kattava sosiaaliturva ja pitkälle viety yhteiskunnan huolenpito tekevät ihmisistä laiskoja ja aloitekyvyttömiä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	193	9.6	9.6
Jokseenkin samaa mieltä	2	561	27.9	27.9
Vaikea sanoa	3	305	15.2	15.2
Jokseenkin eri mieltä	4	603	30.0	30.0
Täysin eri mieltä	5	347	17.3	17.3
		2009	100.0	100.0

[Q1A_2] Yhteiskunnan tuista on tullut saavutettuja etuja, joita käyttävät surutta sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Yhteiskunnan tuista on tullut saavutettuja etuja, joita käyttävät surutta sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	577	28.7	28.7
Jokseenkin samaa mieltä	2	747	37.2	37.2
Vaikea sanoa	3	294	14.6	14.6
Jokseenkin eri mieltä	4	311	15.5	15.5
Täysin eri mieltä	5	80	4.0	4.0
		2009	100.0	100.0

[Q1A_3] Vaikka hyvän sosiaaliturvan ja muiden julkisten palvelujen ylläpitäminen maksaa paljon, suomalainen hyvinvointivaltio on aina hintansa arvoinen

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Vaikka hyvän sosiaaliturvan ja muiden julkisten palvelujen ylläpitäminen maksaa paljon, suomalainen hyvinvointivaltio on aina hintansa arvoinen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	831	41.4	41.4
Jokseenkin samaa mieltä	2	845	42.1	42.1
Vaikea sanoa	3	143	7.1	7.1
Jokseenkin eri mieltä	4	159	7.9	7.9
Täysin eri mieltä	5	31	1.5	1.5
		2009	100.0	100.0

[Q1A_4] Suomessa asuvilla on kaikissa oloissa oltava oikeus yhteiskunnan takaamaan perustoimeentuloon

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

2. Muuttujat

Kysymysteksti

Suomessa asuvilla on kaikissa oloissa oltava oikeus yhteiskunnan takaamaan perustoimeentuloon

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	551	27.4	27.4
Jokseenkin samaa mieltä	2	712	35.4	35.4
Vaikea sanoa	3	299	14.9	14.9
Jokseenkin eri mieltä	4	350	17.4	17.4
Täysin eri mieltä	5	97	4.8	4.8
		2009	100.0	100.0

[Q1A_5] Julkiset hyvinvointipalvelut ja -tuet tulisi kohdentaa lähinnä vain niitä eniten tarvitseville ja heikoimmassa asemassa oleville

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Julkiset hyvinvointipalvelut ja -tuet tulisi kohdentaa lähinnä vain niitä eniten tarvitseville ja heikoimmassa asemassa oleville

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	355	17.7	17.7
Jokseenkin samaa mieltä	2	715	35.6	35.6
Vaikea sanoa	3	283	14.1	14.1
Jokseenkin eri mieltä	4	504	25.1	25.1
Täysin eri mieltä	5	152	7.6	7.6
		2009	100.0	100.0

[Q1A_6] Olen kiinnostunut politiikasta ja seuraan sitä aktiivisesti

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Olen kiinnostunut politiikasta ja seuraan sitä aktiivisesti

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	456	22.7	22.7
Jokseenkin samaa mieltä	2	851	42.4	42.4
Vaikea sanoa	3	186	9.3	9.3
Jokseenkin eri mieltä	4	376	18.7	18.7
Täysin eri mieltä	5	140	7.0	7.0
		2009	100.0	100.0

[Q1A_7] Mikään puolue ei aja juuri minulle tärkeitä asioita**Kysymysryhmän esiteksti**

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Mikään puolue ei aja juuri minulle tärkeitä asioita

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	293	14.6	14.6
Jokseenkin samaa mieltä	2	531	26.4	26.4
Vaikea sanoa	3	361	18.0	18.0
Jokseenkin eri mieltä	4	648	32.3	32.3
Täysin eri mieltä	5	176	8.8	8.8
		2009	100.0	100.0

[Q1A_8] Puolueet ovat ajautuneet yhä kauemmas tavallisen ihmisen ongelmista**Kysymysryhmän esiteksti**

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Puolueet ovat ajautuneet yhä kauemmas tavallisen ihmisen ongelmista

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	798	39.7	39.7
Jokseenkin samaa mieltä	2	745	37.1	37.1
Vaikea sanoa	3	238	11.8	11.8
Jokseenkin eri mieltä	4	204	10.2	10.2
Täysin eri mieltä	5	24	1.2	1.2
		2009	100.0	100.0

[Q1A_9] Demokratia toimii Suomessa niin hyvin, että puheet kansalaisten huonoista vaikutusmahdollisuuksista ovat vailla pohjaa

Kysymysryhmän esiteksti

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Demokratia toimii Suomessa niin hyvin, että puheet kansalaisten huonoista vaikutusmahdollisuuksista ovat vailla pohjaa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	69	3.4	3.4
Jokseenkin samaa mieltä	2	416	20.7	20.7
Vaikea sanoa	3	387	19.3	19.3
Jokseenkin eri mieltä	4	809	40.3	40.3
Täysin eri mieltä	5	328	16.3	16.3
		2009	100.0	100.0

[Q1A_10] Maamme kaipaa vahvoja johtajia, jotka kykenevät palauttamaan yhteiskuntaamme kurin ja järjestyksen sekä oikeiden arvojen kunnioituksen

Kysymysryhmän esiteksti

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Maamme kaipaa vahvoja johtajia, jotka kykenevät palauttamaan yhteiskuntaamme kurin ja järjestyksen sekä oikeiden arvojen kunnioituksen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	485	24.1	24.1
Jokseenkin samaa mieltä	2	644	32.1	32.1
Vaikea sanoa	3	296	14.7	14.7
Jokseenkin eri mieltä	4	381	19.0	19.0
Täysin eri mieltä	5	203	10.1	10.1
		2009	100.0	100.0

[Q1A_11] Poliitiikan moraalialia moititaan maassamme suotta, sillä valtaosa poliitikoistamme on rehellisiä ja tunnollisia ihmisiä**Kysymysryhmän esiteksti**

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Poliitiikan moraalialia moititaan maassamme suotta, sillä valtaosa poliitikoistamme on rehellisiä ja tunnollisia ihmisiä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	50	2.5	2.5
Jokseenkin samaa mieltä	2	467	23.2	23.2
Vaikea sanoa	3	443	22.1	22.1
Jokseenkin eri mieltä	4	684	34.0	34.0
Täysin eri mieltä	5	365	18.2	18.2
		2009	100.0	100.0

[Q1A_12] Yhteiskuntamme eliitti ajaa vain omia etujaan, eikä välitä tavallisten suomalaisten elinolosuhteista**Kysymysryhmän esiteksti**

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Yhteiskuntamme eliitti ajaa vain omia etujaan, eikä välitä tavallisten suomalaisten elinolosuhteista

2. Muuttujat

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	781	38.9	38.9
Jokseenkin samaa mieltä	2	710	35.3	35.3
Vaikea sanoa	3	191	9.5	9.5
Jokseenkin eri mieltä	4	276	13.7	13.7
Täysin eri mieltä	5	51	2.5	2.5
		2009	100.0	100.0

[Q1A_13] Etujärjestöillä on maassamme aivan liian paljon vaikutusvaltaa poliittisessa päätöksenteossa

Kysymysryhmän esiteksti

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Etujärjestöillä on maassamme aivan liian paljon vaikutusvaltaa poliittisessa päätöksenteossa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	378	18.8	18.8
Jokseenkin samaa mieltä	2	594	29.6	29.6
Vaikea sanoa	3	541	26.9	26.9
Jokseenkin eri mieltä	4	386	19.2	19.2
Täysin eri mieltä	5	110	5.5	5.5
		2009	100.0	100.0

[Q1A_14] Toimittajat ohjaavat liikaa mielipiteitä Suomessa

Kysymysryhmän esiteksti

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Toimittajat ohjaavat liikaa mielipiteitä Suomessa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	398	19.8	19.8
Jokseenkin samaa mieltä	2	633	31.5	31.5
Vaikea sanoa	3	453	22.5	22.5
Jokseenkin eri mieltä	4	411	20.5	20.5
Täysin eri mieltä	5	114	5.7	5.7
		2009	100.0	100.0

[Q1A_15] Nyky-Suomessa kansalaisten mielipiteet välittyvät päätöksentekijöille paremmin kansalaisliikkeiden kautta kuin puolueiden kautta

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Nyky-Suomessa kansalaisten mielipiteet välittyvät päätöksentekijöille paremmin kansalaisliikkeiden kautta kuin puolueiden kautta

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	203	10.1	10.1
Jokseenkin samaa mieltä	2	797	39.7	39.7
Vaikea sanoa	3	691	34.4	34.4
Jokseenkin eri mieltä	4	267	13.3	13.3
Täysin eri mieltä	5	51	2.5	2.5
		2009	100.0	100.0

[Q1A_16] Asioiden yksinkertaistaminen, tahallinen vääristely ja suoranainen valehtelu politiikassa ovat yleistyneet

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Asioiden yksinkertaistaminen, tahallinen vääristely ja suoranainen valehtelu politiikassa ovat yleistyneet

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	923	45.9	45.9
Jokseenkin samaa mieltä	2	809	40.3	40.3
Vaikea sanoa	3	190	9.5	9.5
Jokseenkin eri mieltä	4	80	4.0	4.0
Täysin eri mieltä	5	7	0.3	0.3
		2009	100.0	100.0

[Q1A_17] Ulkomaalaisten lisääntyvä muutto Suomeen tuo maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Ulkomaalaisten lisääntyvä muutto Suomeen tuo maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	180	9.0	9.0
Jokseenkin samaa mieltä	2	696	34.6	34.6
Vaikea sanoa	3	465	23.1	23.1
Jokseenkin eri mieltä	4	397	19.8	19.8
Täysin eri mieltä	5	271	13.5	13.5
		2009	100.0	100.0

[Q1A_18] Suomalaisten tulisi tehokkaasti varjella kulttuurinsa omaleimaisuutta yhä lisääntyvää kansainvälistymistä vastaan

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomalaisten tulisi tehokkaasti varjella kulttuurinsa omaleimaisuutta yhä lisääntyvää kansainvälistymistä vastaan

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	481	23.9	23.9
Jokseenkin samaa mieltä	2	693	34.5	34.5
Vaikea sanoa	3	304	15.1	15.1
Jokseenkin eri mieltä	4	395	19.7	19.7
Täysin eri mieltä	5	136	6.8	6.8
		2009	100.0	100.0

[Q1A_19] Suomalaisten varauksellinen suhtautuminen ulkomaalaisiin on viisasta varovaisuutta, ei tietämättömyyttä tai rasismia

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomalaisten varauksellinen suhtautuminen ulkomaalaisiin on viisasta varovaisuutta, ei tietämättömyyttä tai rasismia

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	498	24.8	24.8
Jokseenkin samaa mieltä	2	621	30.9	30.9
Vaikea sanoa	3	252	12.5	12.5
Jokseenkin eri mieltä	4	473	23.5	23.5
Täysin eri mieltä	5	165	8.2	8.2
		2009	100.0	100.0

[Q1A_20] Maamme väestön ikääntyminen ja uhkaava vähentyminen edellyttävät ulkomaalaisten Suomeen muuton helpottamista

Kysymysryhmän esiteksi

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Maamme väestön ikääntyminen ja uhkaava vähentyminen edellyttävät ulkomaalaisten Suomeen muuton helpottamista

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	159	7.9	7.9
Jokseenkin samaa mieltä	2	600	29.9	29.9
Vaikea sanoa	3	430	21.4	21.4
Jokseenkin eri mieltä	4	481	23.9	23.9
Täysin eri mieltä	5	339	16.9	16.9
		2009	100.0	100.0

[Q1B_1] Maassamme tietyillä kapeilla erikoisaloilla esiintyvää työvoimapulaa tulisi helpottaa ulkomaalaisen työvoiman avulla

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Maassamme tietyillä kapeilla erikoisaloilla esiintyvää työvoimapulaa tulisi helpottaa ulkomaalaisen työvoiman avulla

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	301	15.0	15.0
Jokseenkin samaa mieltä	2	929	46.2	46.2
Vaikea sanoa	3	377	18.8	18.8
Jokseenkin eri mieltä	4	275	13.7	13.7
Täysin eri mieltä	5	127	6.3	6.3
		2009	100.0	100.0

[Q1B_2] Suomen kasvava työvoimapula on ratkaistavissa vain ulkomaalaisen työvoiman avulla

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomen kasvava työvoimapula on ratkaistavissa vain ulkomaalaisen työvoiman avulla

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	74	3.7	3.7
Jokseenkin samaa mieltä	2	452	22.5	22.5
Vaikea sanoa	3	398	19.8	19.8
Jokseenkin eri mieltä	4	685	34.1	34.1
Täysin eri mieltä	5	400	19.9	19.9
		2009	100.0	100.0

[Q1B_3] Suurempi ongelma kuin ulkomaalaisten tulo Suomeen maallamme on pätevien ja kyvykkäiden suomalaisten muutto ulkomaille

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suurempi ongelma kuin ulkomaalaisten tulo Suomeen maallamme on pätevien ja kyvykkäiden suomalaisten muutto ulkomaille

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	283	14.1	14.1
Jokseenkin samaa mieltä	2	734	36.5	36.5
Vaikea sanoa	3	530	26.4	26.4
Jokseenkin eri mieltä	4	337	16.8	16.8
Täysin eri mieltä	5	125	6.2	6.2
		2009	100.0	100.0

[Q1B_4] Ulkomaalaisten lisääntyvä työskentely Suomessa toisi maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Ulkomaalaisten lisääntyvä työskentely Suomessa toisi maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	241	12.0	12.0
Jokseenkin samaa mieltä	2	870	43.3	43.3
Vaikea sanoa	3	463	23.0	23.0
Jokseenkin eri mieltä	4	288	14.3	14.3
Täysin eri mieltä	5	147	7.3	7.3
		2009	100.0	100.0

[Q1B_5] Vaikka Suomen on osaltaan kannettava vastuuta sodan ja vainon kohteeksi joutuneista pakolaisista, nykyisen suuruinen maahanmuutto on liikaa

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Vaikka Suomen on osaltaan kannettava vastuuta sodan ja vainon kohteeksi joutuneista pakolaisista, nykyisen suuruinen maahanmuutto on liikaa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	589	29.3	29.3
Jokseenkin samaa mieltä	2	459	22.8	22.8
Vaikea sanoa	3	375	18.7	18.7
Jokseenkin eri mieltä	4	409	20.4	20.4
Täysin eri mieltä	5	177	8.8	8.8
		2009	100.0	100.0

[Q1B_6] Suomen ja koko EU:n pitäisi tiukentaa maahanmuuttopolitiikkaansa

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomen ja koko EU:n pitäisi tiukentaa maahanmuuttopolitiikkaansa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	650	32.4	32.4
Jokseenkin samaa mieltä	2	571	28.4	28.4
Vaikea sanoa	3	360	17.9	17.9
Jokseenkin eri mieltä	4	303	15.1	15.1
Täysin eri mieltä	5	125	6.2	6.2
		2009	100.0	100.0

[Q1B_7] Niin sanottu ulkomaisen työvoiman tarvehankinta tulee poistaa

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Niin sanottu ulkomaisen työvoiman tarvehankinta tulee poistaa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	147	7.3	7.3
Jokseenkin samaa mieltä	2	386	19.2	19.2
Vaikea sanoa	3	909	45.2	45.2
Jokseenkin eri mieltä	4	350	17.4	17.4
Täysin eri mieltä	5	217	10.8	10.8
		2009	100.0	100.0

[Q1B_8] Turvapaikanhakijat ja työperäinen maahanmuutto ovat kaksi täysin eri asiaa, jotka tulisi pitää tarkoin erillään

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Turvapaikanhakijat ja työperäinen maahanmuutto ovat kaksi täysin eri asiaa, jotka tulisi pitää tarkoin erillään

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	1029	51.2	51.2
Jokseenkin samaa mieltä	2	673	33.5	33.5
Vaikea sanoa	3	172	8.6	8.6
Jokseenkin eri mieltä	4	120	6.0	6.0
Täysin eri mieltä	5	15	0.7	0.7
		2009	100.0	100.0

[Q1B_9] Suomessa käytävä keskustelu maahanmuutosta ei ole riittävän suorapuheista ja ongelmia avoimesti esille tuovaa

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomessa käytävä keskustelu maahanmuutosta ei ole riittävän suorapuheista ja ongelmia avoimesti esille tuovaa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	582	29.0	29.0
Jokseenkin samaa mieltä	2	670	33.3	33.3
Vaikea sanoa	3	335	16.7	16.7
Jokseenkin eri mieltä	4	349	17.4	17.4
Täysin eri mieltä	5	73	3.6	3.6
		2009	100.0	100.0

[Q1B_10] Muukalaisvihasta ja rasistisesta puheesta on tullut Suomessa lähes jokapäiväistä

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Muukalaisvihasta ja rasistisesta puheesta on tullut Suomessa lähes jokapäiväistä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	351	17.5	17.5
Jokseenkin samaa mieltä	2	691	34.4	34.4
Vaikea sanoa	3	331	16.5	16.5
Jokseenkin eri mieltä	4	458	22.8	22.8
Täysin eri mieltä	5	178	8.9	8.9
		2009	100.0	100.0

[Q1B_11] Suomen tulisi liittyä NATOon

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomen tulisi liittyä NATOon

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	212	10.6	10.6
Jokseenkin samaa mieltä	2	218	10.9	10.9
Vaikea sanoa	3	677	33.7	33.7
Jokseenkin eri mieltä	4	323	16.1	16.1
Täysin eri mieltä	5	579	28.8	28.8
		2009	100.0	100.0

[Q1B_12] Kannattaisin Suomen NATO-jäsenyyttä, jos maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Kannattaisin Suomen NATO-jäsenyyttä, jos maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	235	11.7	11.7
Jokseenkin samaa mieltä	2	291	14.5	14.5
Vaikea sanoa	3	573	28.5	28.5
Jokseenkin eri mieltä	4	358	17.8	17.8
Täysin eri mieltä	5	552	27.5	27.5
		2009	100.0	100.0

[Q1B_13] Suomen tulisi pysyttäytyä NATO:n ulkopuolella siinäkin tapauksessa, että Ruotsi liittyisi puolustusliittoon

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomen tulisi pysyttäytyä NATO:n ulkopuolella siinäkin tapauksessa, että Ruotsi liittyisi puolustusliittoon

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	399	19.9	19.9
Jokseenkin samaa mieltä	2	339	16.9	16.9
Vaikea sanoa	3	685	34.1	34.1
Jokseenkin eri mieltä	4	319	15.9	15.9
Täysin eri mieltä	5	267	13.3	13.3
		2009	100.0	100.0

[Q1B_14] Suomen päättäjät keskittyvät liiaksi kansainvälisiin kysymyksiin unohtaen kotimaan ongelmat

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomen päättäjät keskittyvät liiaksi kansainvälisiin kysymyksiin unohtaen kotimaan ongelmat

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	351	17.5	17.5
Jokseenkin samaa mieltä	2	595	29.6	29.6
Vaikea sanoa	3	403	20.1	20.1
Jokseenkin eri mieltä	4	551	27.4	27.4
Täysin eri mieltä	5	109	5.4	5.4
		2009	100.0	100.0

[Q1B_15] Ilmastokysymykset ovat ulkopoliitikassa jo turvallisuuspolitiikkaakin tärkeämpiä

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Ilmastokysymykset ovat ulkopoliitikassa jo turvallisuuspolitiikkaakin tärkeämpiä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	350	17.4	17.4
Jokseenkin samaa mieltä	2	606	30.2	30.2
Vaikea sanoa	3	450	22.4	22.4
Jokseenkin eri mieltä	4	416	20.7	20.7
Täysin eri mieltä	5	187	9.3	9.3
		2009	100.0	100.0

[Q1B_16] Suomen ei pitäisi ottaa kantaa sellaisiin kansainvälisiin kysymyksiin, jotka asettaisivat hyvät Venäjä-suhteemme vaakalaudalle

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomen ei pitäisi ottaa kantaa sellaisiin kansainvälisiin kysymyksiin, jotka asettaisivat hyvät Venäjä-suhteemme vaakalaudalle

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	121	6.0	6.0
Jokseenkin samaa mieltä	2	376	18.7	18.7
Vaikea sanoa	3	474	23.6	23.6
Jokseenkin eri mieltä	4	755	37.6	37.6
Täysin eri mieltä	5	283	14.1	14.1
		2009	100.0	100.0

[Q1B_17] Vaikka Venäjällä on omat ongelmansa, suomalaisilla ei ole nykyisin mitään syytä suhtautua suureen naapuriinsa kielteisesti

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Vaikka Venäjällä on omat ongelmansa, suomalaisilla ei ole nykyisin mitään syytä suhtautua suureen naapuriinsa kielteisesti

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	191	9.5	9.5
Jokseenkin samaa mieltä	2	631	31.4	31.4
Vaikea sanoa	3	413	20.6	20.6
Jokseenkin eri mieltä	4	558	27.8	27.8
Täysin eri mieltä	5	216	10.8	10.8
		2009	100.0	100.0

[Q1B_18] Yhdysvallat toimii maailmanpolitiikassa oikein ja ansaitsee myös suomalaisten tuen

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Yhdysvallat toimii maailmanpolitiikassa oikein ja ansaitsee myös suomalaisten tuen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	55	2.7	2.7
Jokseenkin samaa mieltä	2	142	7.1	7.1
Vaikea sanoa	3	377	18.8	18.8
Jokseenkin eri mieltä	4	718	35.7	35.7
Täysin eri mieltä	5	717	35.7	35.7
		2009	100.0	100.0

[Q1B_19] Ongelmistaan huolimatta Yhdysvallat on länsimaisten arvojen keskeinen puolustaja maailmassa ja Suomellekin tärkeä kumppani

Kysymysryhmän esiteksti

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Ongelmistaan huolimatta Yhdysvallat on länsimaisten arvojen keskeinen puolustaja maailmassa ja Suomellekin tärkeä kumppani

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	190	9.5	9.5
Jokseenkin samaa mieltä	2	663	33.0	33.0
Vaikea sanoa	3	504	25.1	25.1
Jokseenkin eri mieltä	4	473	23.5	23.5
Täysin eri mieltä	5	179	8.9	8.9
		2009	100.0	100.0

[Q1B_20] Suomi on mennyt liian pitkälle mukaan globalisaatioon, jatkossa maamme pitäisi palata kohti kansallisempaa taloutta ja politiikkaa

Kysymysryhmän esiteksti

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomi on mennyt liian pitkälle mukaan globalisaatioon, jatkossa maamme pitäisi palata kohti kansallisempaa taloutta ja politiikkaa

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	272	13.5	13.5
Jokseenkin samaa mieltä	2	490	24.4	24.4
Vaikea sanoa	3	419	20.9	20.9
Jokseenkin eri mieltä	4	565	28.1	28.1
Täysin eri mieltä	5	263	13.1	13.1
		2009	100.0	100.0

[Q1B_21] Nykytilanteessa on vaara, että Suomi käpertyy sisäänpäin ja jää syrjään kansainvälisestä kehityksestä

Kysymysryhmän esiteksti

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Nykytilanteessa on vaara, että Suomi käpertyy sisäänpäin ja jää syrjään kansainvälisestä kehityksestä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	148	7.4	7.4
Jokseenkin samaa mieltä	2	461	22.9	22.9
Vaikea sanoa	3	415	20.7	20.7
Jokseenkin eri mieltä	4	728	36.2	36.2
Täysin eri mieltä	5	257	12.8	12.8
		2009	100.0	100.0

[Q1B_22] Suomessa on hyväksyttävä se, että palkka voi jäädä niin alhaiseksi, että riittävään toimeentuloon tarvitaan lisäksi sosiaaliturvaa

Kysymysryhmän esiteksti

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Suomessa on hyväksyttävä se, että palkka voi jäädä niin alhaiseksi, että riittävään toimeentuloon tarvitaan lisäksi sosiaaliturvaa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	91	4.5	4.5
Jokseenkin samaa mieltä	2	243	12.1	12.1
Vaikea sanoa	3	225	11.2	11.2
Jokseenkin eri mieltä	4	631	31.4	31.4
Täysin eri mieltä	5	819	40.8	40.8
		2009	100.0	100.0

[Q1B_23] Kaikilla suomalaisilla on velvollisuus tehdä työtä yhteiseksi hyväksi

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Kaikilla suomalaisilla on velvollisuus tehdä työtä yhteiseksi hyväksi

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	711	35.4	35.4
Jokseenkin samaa mieltä	2	890	44.3	44.3
Vaikea sanoa	3	211	10.5	10.5
Jokseenkin eri mieltä	4	167	8.3	8.3
Täysin eri mieltä	5	30	1.5	1.5
		2009	100.0	100.0

[Q1B_24] Jokaisella Suomessa asuvalla on velvollisuus tehdä työtä ja maksaa veroja hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi

Kysymysryhmän esiteksi

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Jokaisella Suomessa asuvalla on velvollisuus tehdä työtä ja maksaa veroja hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	872	43.4	43.4
Jokseenkin samaa mieltä	2	818	40.7	40.7
Vaikea sanoa	3	162	8.1	8.1
Jokseenkin eri mieltä	4	131	6.5	6.5
Täysin eri mieltä	5	26	1.3	1.3
		2009	100.0	100.0

[Q2_1] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Sosiaaliturvan saamiselle pitää aina olla selvästi osoitettava syy / Esimerkiksi 500-600 euron suuruinen sosiaaliturva voitaisiin maksaa kaikille ilman erillistä syytä?

Kysymysryhmän esiteksi

Suomessa tullaan lähitulevaisuudessa uudistamaan sosiaaliturvaa (esimerkiksi työttömyys-, asumis-, opinto- ja toimeentulotuet). Miten sinä suhtaudut asiaan? Seuraavassa esitetään kuusi väittämää. Kumpi väittämistä (A vai B) vastaa paremmin omaa näkemystäsi? Anna vastauksesi asteikolla 1–5 (1= Väittämä A vastaa selvästi paremmin, 5= Väittämä B vastaa selvästi paremmin).

Kysymysteksti

A: Sosiaaliturvan saamiselle pitää aina olla selvästi osoitettava syy (työttömyys, pienituloisuus, sairaus, vanhemmuus, opiskelu jne.) / B: Esimerkiksi 500-600 euron suuruinen sosiaaliturva (perustulo tai kansalaispalkka) voitaisiin maksaa kaikille ilman erillistä syytä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
A: Sosiaaliturvan saamiselle pitää aina olla selvästi osoitettava syy	1	696	34.6	34.6
	2	510	25.4	25.4
	3	226	11.2	11.2
	4	304	15.1	15.1
B: Esimerkiksi 500-600 euron suuruinen sosiaaliturva (perustulo tai kansalaispalkka) voitaisiin maksaa kaikille	5	273	13.6	13.6
		2009	100.0	100.0

[Q2_2] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Yhteiskunnan pitää edellyttää terveeltä ja työikäiseltä vastiketta sosiaaliturvalle / Yhteiskunnan ei pidä vaatia terveeltä ja työikäiseltä sosiaaliturvan saajalta vastiketta

Kysymysryhmän esiteksti

Suomessa tullaan lähitulevaisuudessa uudistamaan sosiaaliturvaa (esimerkiksi työttömyys-, asumis-, opinto- ja toimeentulotuet). Miten sinä suhtaudut asiaan? Seuraavassa esitetään kuusi väittämäparia. Kumpi väittämistä (A vai B) vastaa paremmin omaa näkemystäsi? Anna vastauksesi asteikolla 1–5 (1= Väittämä A vastaa selvästi paremmin, 5= Väittämä B vastaa selvästi paremmin).

Kysymysteksti

A: Yhteiskunnan pitää edellyttää terveeltä ja työikäiseltä vastiketta sosiaaliturvalle (työnhakua, opintoja, suostumista aktivointitoimiin jne.) / B: Yhteiskunnan ei pidä vaatia terveeltä ja työikäiseltä sosiaaliturvan saajalta aktiivisuutta tai muuta vastiketta

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
A: Yhteiskunnan pitää edellyttää terveeltä ja työikäiseltä vastiketta sosiaaliturvalle	1	846	42.1	42.1
	2	610	30.4	30.4
	3	302	15.0	15.0
	4	155	7.7	7.7
B: Yhteiskunnan ei pidä vaatia terveeltä ja työikäiseltä sosiaaliturvan saajalta aktiivisuutta tai muuta vastiketta	5	96	4.8	4.8
		2009	100.0	100.0

[Q2_3] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Pitäisi yhdistää yhdistämällä mahdollisimman monta tukimuotoa yhdeksi tueksi / Jokaisella eri etuudella on oma käyttötarkoituksensa, eikä niitä pidä yhdistää?

Kysymysryhmän esiteksti

Suomessa tullaan lähitulevaisuudessa uudistamaan sosiaaliturvaa (esimerkiksi työttömyys-, asumis-, opinto- ja toimeentulotuet). Miten sinä suhtaudut asiaan? Seuraavassa esitetään kuusi väittämäparia. Kumpi väittämistä (A vai B) vastaa paremmin omaa näkemystäsi? Anna vastauksesi asteikolla 1–5 (1= Väittämä A vastaa selvästi paremmin, 5= Väittämä B vastaa selvästi paremmin).

Kysymysteksti

A: Sosiaaliturvaa pitäisi uudistaa yhdistämällä mahdollisimman monta tukimuotoa yhdeksi tueksi / B: Sosiaaliturvan jokaisella eri etuudella on oma käyttötarkoituksensa, eikä niitä pidä yhdistää

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
A: Sosiaaliturvaa pitäisi uudistaa yhdistämällä mahdollisimman monta tukimuotoa yhdeksi tueksi	1	546	27.2	27.2
	2	525	26.1	26.1
	3	410	20.4	20.4
	4	317	15.8	15.8
B: Sosiaaliturvan jokaisella eri etuudella on oma käyttötarkoituksensa, eikä niitä pidä yhdistää	5	211	10.5	10.5
		2009	100.0	100.0

**[Q2_4] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Pitää olla yksilökohtaista, eli määräytyä henkilökohtaisen tilanteen mukaan / Etuuk-
sien tasoa määriteltessä pitää ottaa huomioon muiden samassa kotitalou-
dessa asuvien tulot?**

Kysymysryhmän esiteksti

Suomessa tullaan lähitulevaisuudessa uudistamaan sosiaaliturvaa (esimerkiksi työttömyys-, asumis-, opinto- ja toimeentulotuet). Miten sinä suhtaudut asiaan? Seuraavassa esitetään kuusi väittämää. Kumpi väittämistä (A vai B) vastaa paremmin omaa näkemystäsi? Anna vastauksesi asteikolla 1–5 (1= Väittämä A vastaa selvästi paremmin, 5= Väittämä B vastaa selvästi paremmin).

Kysymysteksti

*A: Sosiaaliturvan pitää olla yksilökohtaista, eli määräytyä henkilökohtaisen tilanteen mukaan riippumatta siitä, paljonko esimerkiksi puoliso ansaitsee / B: Sosiaaliturvan etuuk-
sien tasoa määriteltessä pitää ottaa huomioon muiden samassa kotitaloudessa asuvien tulot*

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
A: Sosiaaliturvan pitää olla yksilökohtaista, eli määräytyä henkilökohtaisen tilanteen mukaan	1	479	23.8	23.8

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
	2	544	27.1	27.1
	3	339	16.9	16.9
	4	404	20.1	20.1
B: Sosiaaliturvan etuuksien tasoa määriteltessä pitää ottaa huomioon muiden samassa kotitaloudessa asuvien tulot	5	243	12.1	12.1
	2009	100.0	100.0	

[Q2_5] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Ei voida tulevaisuudessa käyttää enempää rahaa, koska julkinen talous on tiukoilla / Tasoa pitää parantaa vaikka se merkitsisi leikkauksia menoihin tai verojen korottamista?

Kysymysryhmän esiteksti

Suomessa tullaan lähitulevaisuudessa uudistamaan sosiaaliturvaa (esimerkiksi työttömyys-, asumis-, opinto- ja toimeentulotuet). Miten sinä suhtaudut asiaan? Seuraavassa esitetään kuusi väittämää. Kumpi väittämistä (A vai B) vastaa paremmin omaa näkemystäsi? Anna vastauksesi asteikolla 1–5 (1= Väittämä A vastaa selvästi paremmin, 5= Väittämä B vastaa selvästi paremmin).

Kysymysteksti

A: Sosiaaliturvaan ei voida tulevaisuudessa käyttää juurikaan nykyistä enempää rahaa, koska julkinen talous on tiukoilla (mm. kestävyysvaje) / B: Sosiaaliturvan tasoa pitää parantaa siinäkin tapauksessa, että se merkitsisi leikkauksia joihinkin muihin menoihin tai verojen korottamista

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
A: Sosiaaliturvaan ei voida tulevaisuudessa käyttää juurikaan nykyistä enempää rahaa, julkinen talous on tiukoilla	1	327	16.3	16.3
	2	440	21.9	21.9
	3	556	27.7	27.7
	4	450	22.4	22.4
B: Sosiaaliturvan tasoa pitää parantaa siinäkin tapauksessa, että se merkitsisi leikkauksia muihin menoihin	5	236	11.7	11.7
	2009	100.0	100.0	

[Q2_6] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Tarkoitus on antaa rahallista taloudellista tukea, ei ohjata tai neuvoa aikuisia ihmisiä / Painopistettä pitäisi siirtää lisäämällä taloudellisen tuen rinnalle ohjausta ja neuvontaa?

Kysymysryhmän esiteksti

Suomessa tullaan lähitulevaisuudessa uudistamaan sosiaaliturvaa (esimerkiksi työttömyys-, asumis-, opinto- ja toimeentulotuet). Miten sinä suhtaudut asiaan? Seuraavassa esitetään kuusi väittämää. Kumpi väittämistä (A vai B) vastaa paremmin omaa näkemystäsi? Anna vastauksesi asteikolla 1–5 (1= Väittämä A vastaa selvästi paremmin, 5= Väittämä B vastaa selvästi paremmin).

Kysymysteksti

A: Sosiaaliturvan tarkoitus on antaa rahallista taloudellista tukea, ei ohjata tai neuvoa aikuisia ihmisiä / B: Sosiaaliturvan painopistettä pitäisi siirtää lisäämällä taloudellisen tuen rinnalle ohjausta ja neuvontaa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
A: Sosiaaliturvan tarkoitus on antaa rahallista taloudellista tukea, ei ohjata tai neuvoa aikuisia ihmisiä	1	210	10.5	10.5
	2	288	14.3	14.3
	3	374	18.6	18.6
	4	718	35.7	35.7
B: Sosiaaliturvan painopistettä pitäisi siirtää lisäämällä taloudellisen tuen rinnalle ohjausta ja neuvontaa	5	419	20.9	20.9
		2009	100.0	100.0

[Q3_1] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Maamme ulkomaalaispolitiikka on liian tiukkaa ja torjuvaa

Kysymysryhmän esiteksti

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Maamme ulkomaalaispolitiikka on liian tiukkaa ja torjuvaa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	105	5.2	5.2
Melko hyvin	2	286	14.2	14.2
Vaikea sanoa	3	466	23.2	23.2
Melko huonosti	4	696	34.6	34.6
Erittäin huonosti	5	456	22.7	22.7
		2009	100.0	100.0

[Q3_2] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset vievät liiaksi työpaikkoja suomalaisilta**Kysymysryhmän esiteksti**

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Ulkomaalaiset vievät liiaksi työpaikkoja suomalaisilta

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	101	5.0	5.0
Melko hyvin	2	168	8.4	8.4
Vaikea sanoa	3	388	19.3	19.3
Melko huonosti	4	883	44.0	44.0
Erittäin huonosti	5	469	23.3	23.3
		2009	100.0	100.0

[Q3_3] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset ovat rikkausmaamme kulttuurille ja henkiselle ilmapiirille**Kysymysryhmän esiteksti**

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

2. Muuttujat

Kysymysteksti

Ulkomaalaiset ovat rikkaus maamme kulttuurille ja henkiselle ilmapiirille

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	211	10.5	10.5
Melko hyvin	2	732	36.4	36.4
Vaikea sanoa	3	430	21.4	21.4
Melko huonosti	4	367	18.3	18.3
Erittäin huonosti	5	269	13.4	13.4
		2009	100.0	100.0

[Q3_4] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Vain harvat turvapaikkaa hakevat ovat todellisessa hädässä

Kysymysryhmän esiteksti

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Vain harvat turvapaikkaa hakevat ovat todellisessa hädässä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	457	22.7	22.7
Melko hyvin	2	479	23.8	23.8
Vaikea sanoa	3	512	25.5	25.5
Melko huonosti	4	384	19.1	19.1
Erittäin huonosti	5	177	8.8	8.8
		2009	100.0	100.0

[Q3_5] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Maahanmuuttajat hyödyttävät maamme taloutta

Kysymysryhmän esiteksti

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia

näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Maahanmuuttajat hyödyttävät maamme taloutta

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	175	8.7	8.7
Melko hyvin	2	573	28.5	28.5
Vaikea sanoa	3	564	28.1	28.1
Melko huonosti	4	409	20.4	20.4
Erittäin huonosti	5	288	14.3	14.3
		2009	100.0	100.0

[Q3_6] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Työelämä tarvitsee enenevästi maahanmuuttajia

Kysymysryhmän esiteksti

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Työelämä tarvitsee enenevästi maahanmuuttajia

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	222	11.1	11.1
Melko hyvin	2	708	35.2	35.2
Vaikea sanoa	3	464	23.1	23.1
Melko huonosti	4	404	20.1	20.1
Erittäin huonosti	5	211	10.5	10.5
		2009	100.0	100.0

[Q3_7] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Pakolaiset saavat paljon paremmat sosiaaliedut kuin suomalaiset

Kysymysryhmän esiteksi

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Pakolaiset saavat paljon paremmat sosiaaliedut kuin suomalaiset

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	437	21.8	21.8
Melko hyvin	2	440	21.9	21.9
Vaikea sanoa	3	434	21.6	21.6
Melko huonosti	4	326	16.2	16.2
Erittäin huonosti	5	372	18.5	18.5
		2009	100.0	100.0

[Q3_8] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tulijat eivät kunnioita riittävästi maamme tapoja ja elämänmuotoa

Kysymysryhmän esiteksi

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Tulijat eivät kunnioita riittävästi maamme tapoja ja elämänmuotoa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	619	30.8	30.8
Melko hyvin	2	579	28.8	28.8
Vaikea sanoa	3	371	18.5	18.5

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
Melko huonosti	4	351	17.5	17.5
Erittäin huonosti	5	89	4.4	4.4
		2009	100.0	100.0

[Q3_9] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Rikollisuus ja levottomuudet lisääntyvät ulkomaalaisten myötä

Kysymysryhmän esiteksi

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Rikollisuus ja levottomuudet lisääntyvät ulkomaalaisten myötä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	540	26.9	26.9
Melko hyvin	2	632	31.5	31.5
Vaikea sanoa	3	424	21.1	21.1
Melko huonosti	4	331	16.5	16.5
Erittäin huonosti	5	82	4.1	4.1
		2009	100.0	100.0

[Q3_10] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Suomalaisten suhtautumisessa ulkomaalaisiin on paljon rasismia

Kysymysryhmän esiteksi

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Suomalaisten suhtautumisessa ulkomaalaisiin on paljon rasismia

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	289	14.4	14.4
Melko hyvin	2	765	38.1	38.1
Vaikea sanoa	3	381	19.0	19.0
Melko huonosti	4	400	19.9	19.9
Erittäin huonosti	5	174	8.7	8.7
		2009	100.0	100.0

[Q3_11] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset ovat yleisesti ottaen kunnollisia ja sympaattisia ihmisiä

Kysymysryhmän esiteksti

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Ulkomaalaiset ovat yleisesti ottaen kunnollisia ja sympaattisia ihmisiä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	296	14.7	14.7
Melko hyvin	2	891	44.4	44.4
Vaikea sanoa	3	498	24.8	24.8
Melko huonosti	4	240	11.9	11.9
Erittäin huonosti	5	84	4.2	4.2
		2009	100.0	100.0

[Q3_12] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tulijat haluavat vain hyötyä elintasostamme ja sosiaaliturvastamme

Kysymysryhmän esiteksti

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Tulijat haluavat vain hyötyä elintasostamme ja sosiaaliturvastamme

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	446	22.2	22.2
Melko hyvin	2	552	27.5	27.5
Vaikea sanoa	3	419	20.9	20.9
Melko huonosti	4	443	22.1	22.1
Erittäin huonosti	5	149	7.4	7.4
		2009	100.0	100.0

[Q3_13] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Suomen tulee ottaa vastaan ulkomaalaisia jo täyttääkseen kansainväliset velvoitteensa**Kysymysryhmän esiteksti**

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Suomen tulee ottaa vastaan ulkomaalaisia jo täyttääkseen kansainväliset velvoitteensa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	245	12.2	12.2
Melko hyvin	2	665	33.1	33.1
Vaikea sanoa	3	358	17.8	17.8
Melko huonosti	4	399	19.9	19.9
Erittäin huonosti	5	342	17.0	17.0
		2009	100.0	100.0

[Q3_14] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Erilaisista etnisistä ryhmittä peräisin olevat eivät koskaan voi sopeutua oloihimme**Kysymysryhmän esiteksti**

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

2. Muuttujat

Kysymysteksti

Erilaisista etnisistä ryhmistä peräisin olevat eivät koskaan voi sopeutua oloihimme

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	250	12.4	12.4
Melko hyvin	2	407	20.3	20.3
Vaikea sanoa	3	380	18.9	18.9
Melko huonosti	4	607	30.2	30.2
Erittäin huonosti	5	365	18.2	18.2
		2009	100.0	100.0

[Q3_15] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Avioliitot ulkomaalaisten kanssa parantavat kansamme geeniperimää

Kysymysryhmän esiteksti

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Avioliitot ulkomaalaisten kanssa parantavat kansamme geeniperimää

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	213	10.6	10.6
Melko hyvin	2	425	21.2	21.2
Vaikea sanoa	3	671	33.4	33.4
Melko huonosti	4	364	18.1	18.1
Erittäin huonosti	5	336	16.7	16.7
		2009	100.0	100.0

[Q3_16] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaisten maahanmuuttoa tulisi rajoittaa nykyisestä

Kysymysryhmän esiteksti

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia

näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Ulkomaalaisten maahanmuuttoa tulisi rajoittaa nykyisestä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	426	21.2	21.2
Melko hyvin	2	449	22.3	22.3
Vaikea sanoa	3	466	23.2	23.2
Melko huonosti	4	461	22.9	22.9
Erittäin huonosti	5	207	10.3	10.3
		2009	100.0	100.0

[Q3_17] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tiukka 'rajat kiinni'-politiikka on häpeäksi maamme maineelle sivistysvaltiona

Kysymysryhmän esiteksi

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Tiukka 'rajat kiinni'-politiikka on häpeäksi maamme maineelle sivistysvaltiona

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	501	24.9	24.9
Melko hyvin	2	504	25.1	25.1
Vaikea sanoa	3	285	14.2	14.2
Melko huonosti	4	383	19.1	19.1
Erittäin huonosti	5	336	16.7	16.7
		2009	100.0	100.0

[Q3_18] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaisilla on paljon myönteistä annettavaa maallemme

Kysymysryhmän esiteksi

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

Kysymysteksti

Ulkomaalaisilla on paljon myönteistä annettavaa maallemme

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvin	1	244	12.1	12.1
Melko hyvin	2	787	39.2	39.2
Vaikea sanoa	3	483	24.0	24.0
Melko huonosti	4	338	16.8	16.8
Erittäin huonosti	5	157	7.8	7.8
		2009	100.0	100.0

[Q4_1] Oma asema yhteiskunnassa: Poliitikot yleisesti ottaen ymmärtävät ja kunnioittavat kaltaisteni ihmisten elämäntapaa

Kysymysryhmän esiteksi

Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä? Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Poliitikot yleisesti ottaen ymmärtävät ja kunnioittavat kaltaisteni ihmisten elämäntapaa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	120	6.0	6.0
Jokseenkin samaa mieltä	2	477	23.7	23.7
Vaikea sanoa	3	386	19.2	19.2
Jokseenkin eri mieltä	4	620	30.9	30.9

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin eri mieltä	5	406	20.2	20.2
		2009	100.0	100.0

[Q4_2] Oma asema yhteiskunnassa: Ammatistani/alasta, jolla työskentelen annetaan mediassa asiallinen ja oikea kuva

Kysymysryhmän esiteksti

*Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä?
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?*

Kysymysteksti

Ammatistani/alasta, jolla työskentelen annetaan mediassa asiallinen ja oikea kuva

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	224	11.1	11.1
Jokseenkin samaa mieltä	2	735	36.6	36.6
Vaikea sanoa	3	579	28.8	28.8
Jokseenkin eri mieltä	4	360	17.9	17.9
Täysin eri mieltä	5	111	5.5	5.5
		2009	100.0	100.0

[Q4_3] Oma asema yhteiskunnassa: Päätöksentekijöitä kiinnostaa, mitä mieltä minä olen ja he kuuntelevat minua

Kysymysryhmän esiteksti

*Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä?
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?*

Kysymysteksti

Päätöksentekijöitä kiinnostaa, mitä mieltä minä olen ja he kuuntelevat minua

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	44	2.2	2.2
Jokseenkin samaa mieltä	2	256	12.7	12.7
Vaikea sanoa	3	436	21.7	21.7
Jokseenkin eri mieltä	4	746	37.1	37.1
Täysin eri mieltä	5	527	26.2	26.2
		2009	100.0	100.0

[Q4_4] Oma asema yhteiskunnassa: Tunnen, että muut ihmiset kunnioittavat minua

Kysymysryhmän esiteksti

*Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä?
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?*

Kysymysteksti

Tunnen, että muut ihmiset kunnioittavat minua

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	331	16.5	16.5
Jokseenkin samaa mieltä	2	1002	49.9	49.9
Vaikea sanoa	3	436	21.7	21.7
Jokseenkin eri mieltä	4	186	9.3	9.3
Täysin eri mieltä	5	54	2.7	2.7
		2009	100.0	100.0

[Q4_5] Oma asema yhteiskunnassa: Media kuvaa kaltaisessani elämäntilanteessa olevia ihmisiä asiallisesti ja oikein

Kysymysryhmän esiteksti

*Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä?
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?*

Kysymysteksti

Media kuvaa kaltaisessani elämäntilanteessa olevia ihmisiä asiallisesti ja oikein

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	137	6.8	6.8
Jokseenkin samaa mieltä	2	726	36.1	36.1
Vaikea sanoa	3	469	23.3	23.3
Jokseenkin eri mieltä	4	501	24.9	24.9
Täysin eri mieltä	5	176	8.8	8.8
		2009	100.0	100.0

[Q4_6] Oma asema yhteiskunnassa: Saan mielestäni hyvän vastineen maksamilleni veroille

Kysymysryhmän esiteksi

Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä? Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Saan mielestäni hyvän vastineen maksamilleni veroille

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	336	16.7	16.7
Jokseenkin samaa mieltä	2	901	44.8	44.8
Vaikea sanoa	3	252	12.5	12.5
Jokseenkin eri mieltä	4	363	18.1	18.1
Täysin eri mieltä	5	157	7.8	7.8
		2009	100.0	100.0

[Q4_7] Oma asema yhteiskunnassa: Juuri nyt politiikassa pinnalla olevat kysymykset ovat minulle tärkeitä

Kysymysryhmän esiteksi

Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä? Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Kysymysteksti

Juuri nyt politiikassa pinnalla olevat kysymykset ovat minulle tärkeitä

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	307	15.3	15.3
Jokseenkin samaa mieltä	2	870	43.3	43.3
Vaikea sanoa	3	439	21.9	21.9
Jokseenkin eri mieltä	4	332	16.5	16.5
Täysin eri mieltä	5	61	3.0	3.0
		2009	100.0	100.0

[Q4_8] Oma asema yhteiskunnassa: Viranomaiset ottavat asiani vakavasti ja kohtelevat minua reilusti

Kysymysryhmän esiteksi

*Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä?
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?*

Kysymysteksti

Viranomaiset ottavat asiani vakavasti ja kohtelevat minua reilusti

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	419	20.9	20.9
Jokseenkin samaa mieltä	2	875	43.6	43.6
Vaikea sanoa	3	379	18.9	18.9
Jokseenkin eri mieltä	4	248	12.3	12.3
Täysin eri mieltä	5	88	4.4	4.4
		2009	100.0	100.0

[Q4_9] Oma asema yhteiskunnassa: Tunnen olevani tasa-arvoinen muiden kanssa

Kysymysryhmän esiteksi

*Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä?
Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?*

Kysymysteksti

Tunnen olevani tasa-arvoinen muiden kanssa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Täysin samaa mieltä	1	485	24.1	24.1
Jokseenkin samaa mieltä	2	892	44.4	44.4
Vaikea sanoa	3	228	11.3	11.3
Jokseenkin eri mieltä	4	293	14.6	14.6
Täysin eri mieltä	5	111	5.5	5.5
		2009	100.0	100.0

[Q5_1] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Eduskunta?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Eduskunta?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	86	4.3	4.3
Melko suurta	2	551	27.4	27.4
Vaikea sanoa	3	432	21.5	21.5
Melko vähäistä	4	601	29.9	29.9
Hyvin vähäistä	5	339	16.9	16.9
		2009	100.0	100.0

[Q5_2] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Kirkko?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Kirkko?

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	178	8.9	8.9
Melko suurta	2	611	30.4	30.4
Vaikea sanoa	3	430	21.4	21.4
Melko vähäistä	4	434	21.6	21.6
Hyvin vähäistä	5	356	17.7	17.7
		2009	100.0	100.0

[Q5_3] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Oikeuslaitos?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Oikeuslaitos?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	457	22.7	22.7
Melko suurta	2	1002	49.9	49.9
Vaikea sanoa	3	250	12.4	12.4
Melko vähäistä	4	232	11.5	11.5
Hyvin vähäistä	5	68	3.4	3.4
		2009	100.0	100.0

[Q5_4] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Ammattiyhdistysliike?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Ammattiyhdistysliike?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	150	7.5	7.5
Melko suurta	2	668	33.3	33.3
Vaikea sanoa	3	474	23.6	23.6
Melko vähäistä	4	442	22.0	22.0
Hyvin vähäistä	5	275	13.7	13.7
		2009	100.0	100.0

[Q5_5] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Työnantajajärjestöt?

Kysymysryhmän esiteksi

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Työnantajajärjestöt?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	45	2.2	2.2
Melko suurta	2	520	25.9	25.9
Vaikea sanoa	3	635	31.6	31.6
Melko vähäistä	4	572	28.5	28.5
Hyvin vähäistä	5	237	11.8	11.8
		2009	100.0	100.0

[Q5_6] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Poliittiset puolueet?

Kysymysryhmän esiteksi

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Poliittiset puolueet?

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	18	0.9	0.9
Melko suurta	2	266	13.2	13.2
Vaikea sanoa	3	500	24.9	24.9
Melko vähäistä	4	815	40.6	40.6
Hyvin vähäistä	5	410	20.4	20.4
		2009	100.0	100.0

[Q5_7] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maan (nykyinen) hallitus?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Maan (nykyinen) hallitus?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	84	4.2	4.2
Melko suurta	2	377	18.8	18.8
Vaikea sanoa	3	323	16.1	16.1
Melko vähäistä	4	591	29.4	29.4
Hyvin vähäistä	5	634	31.6	31.6
		2009	100.0	100.0

[Q5_8] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Tasavallan (nykyinen) presidentti?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Tasavallan (nykyinen) presidentti?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	843	42.0	42.0
Melko suurta	2	767	38.2	38.2
Vaikea sanoa	3	196	9.8	9.8
Melko vähäistä	4	139	6.9	6.9
Hyvin vähäistä	5	64	3.2	3.2
		2009	100.0	100.0

[Q5_9] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Valtion virkamiehistö?

Kysymysryhmän esiteksi

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Valtion virkamiehistö?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	135	6.7	6.7
Melko suurta	2	770	38.3	38.3
Vaikea sanoa	3	505	25.1	25.1
Melko vähäistä	4	426	21.2	21.2
Hyvin vähäistä	5	173	8.6	8.6
		2009	100.0	100.0

[Q5_10] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Euroopan unioni, EU?

Kysymysryhmän esiteksi

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Euroopan unioni, EU?

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	84	4.2	4.2
Melko suurta	2	672	33.4	33.4
Vaikea sanoa	3	505	25.1	25.1
Melko vähäistä	4	486	24.2	24.2
Hyvin vähäistä	5	262	13.0	13.0
		2009	100.0	100.0

[Q5_11] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Ympäristöjärjestöt?

Kysymysryhmän esiteksi

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Ympäristöjärjestöt?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	170	8.5	8.5
Melko suurta	2	730	36.3	36.3
Vaikea sanoa	3	476	23.7	23.7
Melko vähäistä	4	439	21.9	21.9
Hyvin vähäistä	5	194	9.7	9.7
		2009	100.0	100.0

[Q5_12] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Yleensä kansalaisjärjestöt?

Kysymysryhmän esiteksi

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Yleensä kansalaisjärjestöt?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	82	4.1	4.1
Melko suurta	2	727	36.2	36.2
Vaikea sanoa	3	760	37.8	37.8
Melko vähäistä	4	356	17.7	17.7
Hyvin vähäistä	5	84	4.2	4.2
		2009	100.0	100.0

[Q5_13] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Poliisi?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Poliisi?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	736	36.6	36.6
Melko suurta	2	968	48.2	48.2
Vaikea sanoa	3	160	8.0	8.0
Melko vähäistä	4	96	4.8	4.8
Hyvin vähäistä	5	49	2.4	2.4
		2009	100.0	100.0

[Q5_14] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Puolustusvoimat?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Puolustusvoimat?

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	664	33.1	33.1
Melko suurta	2	938	46.7	46.7
Vaikea sanoa	3	254	12.6	12.6
Melko vähäistä	4	112	5.6	5.6
Hyvin vähäistä	5	41	2.0	2.0
		2009	100.0	100.0

[Q5_15] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Suuryritykset, pörssiyritykset?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Suuryritykset, pörssiyritykset?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	30	1.5	1.5
Melko suurta	2	401	20.0	20.0
Vaikea sanoa	3	565	28.1	28.1
Melko vähäistä	4	657	32.7	32.7
Hyvin vähäistä	5	356	17.7	17.7
		2009	100.0	100.0

[Q5_16] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Pienyritykset, yksityisyrittäjät?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Pienyritykset, yksityisyrittäjät?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	330	16.4	16.4
Melko suurta	2	1011	50.3	50.3
Vaikea sanoa	3	466	23.2	23.2
Melko vähäistä	4	162	8.1	8.1
Hyvin vähäistä	5	40	2.0	2.0
		2009	100.0	100.0

[Q5_17] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maamme koulutusjärjestelmä?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Maamme koulutusjärjestelmä?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	447	22.2	22.2
Melko suurta	2	1155	57.5	57.5
Vaikea sanoa	3	211	10.5	10.5
Melko vähäistä	4	167	8.3	8.3
Hyvin vähäistä	5	29	1.4	1.4
		2009	100.0	100.0

[Q5_18] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Sosiaaliturvajärjestelmä?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Sosiaaliturvajärjestelmä?

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	134	6.7	6.7
Melko suurta	2	982	48.9	48.9
Vaikea sanoa	3	454	22.6	22.6
Melko vähäistä	4	349	17.4	17.4
Hyvin vähäistä	5	90	4.5	4.5
		2009	100.0	100.0

[Q5_19] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Markkinatalousjärjestelmä?

Kysymysryhmän esiteksi

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Markkinatalousjärjestelmä?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	117	5.8	5.8
Melko suurta	2	600	29.9	29.9
Vaikea sanoa	3	697	34.7	34.7
Melko vähäistä	4	434	21.6	21.6
Hyvin vähäistä	5	161	8.0	8.0
		2009	100.0	100.0

[Q5_20] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Pankit, pankkijärjestelmä?

Kysymysryhmän esiteksi

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Pankit, pankkijärjestelmä?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	180	9.0	9.0
Melko suurta	2	885	44.1	44.1
Vaikea sanoa	3	403	20.1	20.1
Melko vähäistä	4	413	20.6	20.6
Hyvin vähäistä	5	128	6.4	6.4
		2009	100.0	100.0

[Q5_21] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Sosiaalinen media (Facebook, Twitter, Instagram jne.)?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Sosiaalinen media (Facebook, Twitter, Instagram jne.)?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	11	0.5	0.5
Melko suurta	2	163	8.1	8.1
Vaikea sanoa	3	454	22.6	22.6
Melko vähäistä	4	836	41.6	41.6
Hyvin vähäistä	5	545	27.1	27.1
		2009	100.0	100.0

[Q5_22] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Yleisradio YLE?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Yleisradio YLE?

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	391	19.5	19.5
Melko suurta	2	976	48.6	48.6
Vaikea sanoa	3	261	13.0	13.0
Melko vähäistä	4	223	11.1	11.1
Hyvin vähäistä	5	158	7.9	7.9
		2009	100.0	100.0

[Q5_23] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Wikipedia?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Wikipedia?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	83	4.1	4.1
Melko suurta	2	635	31.6	31.6
Vaikea sanoa	3	693	34.5	34.5
Melko vähäistä	4	443	22.1	22.1
Hyvin vähäistä	5	155	7.7	7.7
		2009	100.0	100.0

[Q5_24] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Helsingin Sanomat?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Helsingin Sanomat?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	187	9.3	9.3
Melko suurta	2	749	37.3	37.3
Vaikea sanoa	3	523	26.0	26.0
Melko vähäistä	4	322	16.0	16.0
Hyvin vähäistä	5	228	11.3	11.3
		2009	100.0	100.0

[Q5_25] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Google?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Google?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	56	2.8	2.8
Melko suurta	2	497	24.7	24.7
Vaikea sanoa	3	749	37.3	37.3
Melko vähäistä	4	542	27.0	27.0
Hyvin vähäistä	5	165	8.2	8.2
		2009	100.0	100.0

[Q5_26] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: MTV3?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

MTV3?

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	53	2.6	2.6
Melko suurta	2	700	34.8	34.8
Vaikea sanoa	3	602	30.0	30.0
Melko vähäistä	4	482	24.0	24.0
Hyvin vähäistä	5	172	8.6	8.6
		2009	100.0	100.0

[Q5_27] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Oman maakuntasi johtava sanomalehti?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Oman maakuntasi johtava sanomalehti?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	165	8.2	8.2
Melko suurta	2	862	42.9	42.9
Vaikea sanoa	3	507	25.2	25.2
Melko vähäistä	4	338	16.8	16.8
Hyvin vähäistä	5	137	6.8	6.8
		2009	100.0	100.0

[Q5_28] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maamme tiedotusvälineet yleensä?

Kysymysryhmän esiteksti

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

Kysymysteksti

Maamme tiedotusvälineet yleensä?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suurta	1	141	7.0	7.0
Melko suurta	2	961	47.8	47.8
Vaikea sanoa	3	432	21.5	21.5
Melko vähäistä	4	363	18.1	18.1
Hyvin vähäistä	5	112	5.6	5.6
		2009	100.0	100.0

[Q6_1] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Suomen asema Euroopan maiden joukossa

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Suomen asema Euroopan maiden joukossa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	70	3.5	3.5
Pieni myönteinen muutos	2	665	33.1	33.1
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	851	42.4	42.4
Pieni kielteinen muutos	4	303	15.1	15.1
Suuri kielteinen muutos	5	120	6.0	6.0
		2009	100.0	100.0

[Q6_2] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Markkinatalousjärjestelmä ja sen kehityspiirteet

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Markkinatalousjärjestelmä ja sen kehityspiirteet

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	41	2.0	2.0
Pieni myönteinen muutos	2	409	20.4	20.4
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	892	44.4	44.4
Pieni kielteinen muutos	4	467	23.2	23.2
Suuri kielteinen muutos	5	200	10.0	10.0
		2009	100.0	100.0

[Q6_3] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Demokratian toimivuus, kansalaisten vaikutusmahdollisuudet**Kysymysryhmän esiteksti**

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Demokratian toimivuus, kansalaisten vaikutusmahdollisuudet

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	36	1.8	1.8
Pieni myönteinen muutos	2	519	25.8	25.8
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	731	36.4	36.4
Pieni kielteinen muutos	4	505	25.1	25.1
Suuri kielteinen muutos	5	218	10.9	10.9
		2009	100.0	100.0

[Q6_4] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Työolot, työpaikkojen ilmapiiri**Kysymysryhmän esiteksti**

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Työolot, työpaikkojen ilmapiiri

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	65	3.2	3.2
Pieni myönteinen muutos	2	504	25.1	25.1
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	592	29.5	29.5
Pieni kielteinen muutos	4	603	30.0	30.0
Suuri kielteinen muutos	5	245	12.2	12.2
		2009	100.0	100.0

[Q6_5] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Ulkoinen turvallisuus, maamme turvallisuuspoliittinen asema

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Ulkoinen turvallisuus, maamme turvallisuuspoliittinen asema

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	61	3.0	3.0
Pieni myönteinen muutos	2	443	22.1	22.1
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	761	37.9	37.9
Pieni kielteinen muutos	4	600	29.9	29.9
Suuri kielteinen muutos	5	144	7.2	7.2
		2009	100.0	100.0

[Q6_6] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Sisäinen turvallisuus, rikollisuuden ja väkivallan määrä

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttu-

2. Muuttujat

---

neet?

Kysymysteksti

Sisäinen turvallisuus, rikollisuuden ja väkivallan määrä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	35	1.7	1.7
Pieni myönteinen muutos	2	330	16.4	16.4
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	563	28.0	28.0
Pieni kielteinen muutos	4	770	38.3	38.3
Suuri kielteinen muutos	5	311	15.5	15.5
		2009	100.0	100.0

[Q6_7] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Tulo- ja hyvinvointierot väestöryhmien kesken

Kysymysryhmän esiteksi

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttaneet?

Kysymysteksti

Tulo- ja hyvinvointierot väestöryhmien kesken

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	27	1.3	1.3
Pieni myönteinen muutos	2	203	10.1	10.1
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	381	19.0	19.0
Pieni kielteinen muutos	4	769	38.3	38.3
Suuri kielteinen muutos	5	629	31.3	31.3
		2009	100.0	100.0

[Q6_8] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Luonnon ja ympäristön tila

Kysymysryhmän esiteksi

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Luonnon ja ympäristön tila

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	51	2.5	2.5
Pieni myönteinen muutos	2	472	23.5	23.5
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	439	21.9	21.9
Pieni kielteinen muutos	4	677	33.7	33.7
Suuri kielteinen muutos	5	370	18.4	18.4
		2009	100.0	100.0

[Q6_9] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Aineellinen hyvinvointi, elintaso

Kysymysryhmän esiteksi

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Aineellinen hyvinvointi, elintaso

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	150	7.5	7.5
Pieni myönteinen muutos	2	827	41.2	41.2
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	469	23.3	23.3

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

2. Muuttujat

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
Pieni kielteinen muutos	4	402	20.0	20.0
Suuri kielteinen muutos	5	161	8.0	8.0
		2009	100.0	100.0

[Q6_10] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Henkinen hyvinvointi, ihmisten onnellisuus

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Henkinen hyvinvointi, ihmisten onnellisuus

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	47	2.3	2.3
Pieni myönteinen muutos	2	482	24.0	24.0
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	522	26.0	26.0
Pieni kielteinen muutos	4	702	34.9	34.9
Suuri kielteinen muutos	5	256	12.7	12.7
		2009	100.0	100.0

[Q6_11] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Yleinen yhteiskuntamoraali

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Yleinen yhteiskuntamoraali

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	22	1.1	1.1
Pieni myönteinen muutos	2	191	9.5	9.5
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	536	26.7	26.7
Pieni kielteinen muutos	4	937	46.6	46.6
Suuri kielteinen muutos	5	323	16.1	16.1
		2009	100.0	100.0

[Q6_12] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Oikeusjärjestelmän toimivuus

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Oikeusjärjestelmän toimivuus

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	40	2.0	2.0
Pieni myönteinen muutos	2	408	20.3	20.3
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	1054	52.5	52.5
Pieni kielteinen muutos	4	380	18.9	18.9
Suuri kielteinen muutos	5	127	6.3	6.3
		2009	100.0	100.0

[Q6_13] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Yritysten asema/toimintaedellytykset

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Yritysten asema/toimintaedellytykset

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	80	4.0	4.0
Pieni myönteinen muutos	2	717	35.7	35.7
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	882	43.9	43.9
Pieni kielteinen muutos	4	278	13.8	13.8
Suuri kielteinen muutos	5	52	2.6	2.6
		2009	100.0	100.0

[Q6_14] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Median/tiedonvälityksen taso ja toimintatavat**Kysymysryhmän esiteksti**

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Median/tiedonvälityksen taso ja toimintatavat

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	44	2.2	2.2
Pieni myönteinen muutos	2	364	18.1	18.1
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	543	27.0	27.0
Pieni kielteinen muutos	4	711	35.4	35.4
Suuri kielteinen muutos	5	347	17.3	17.3
		2009	100.0	100.0

[Q6_15] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Sosiaaliturvan taso ja kattavuus**Kysymysryhmän esiteksti**

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Sosiaaliturvan taso ja kattavuus

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	43	2.1	2.1
Pieni myönteinen muutos	2	297	14.8	14.8
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	752	37.4	37.4
Pieni kielteinen muutos	4	645	32.1	32.1
Suuri kielteinen muutos	5	272	13.5	13.5
		2009	100.0	100.0

[Q6_16] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Koulutusjärjestelmä, koulutuksen taso/kehitys

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Koulutusjärjestelmä, koulutuksen taso/kehitys

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	61	3.0	3.0
Pieni myönteinen muutos	2	480	23.9	23.9
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	502	25.0	25.0
Pieni kielteinen muutos	4	717	35.7	35.7
Suuri kielteinen muutos	5	249	12.4	12.4
		2009	100.0	100.0

[Q6_17] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Teknologinen kehitys ja sen vaikutukset yhteiskuntaan

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

2. Muuttujat

---

neet?

Kysymysteksti

Teknologinen kehitys ja sen vaikutukset yhteiskuntaan

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	419	20.9	20.9
Pieni myönteinen muutos	2	1048	52.2	52.2
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	321	16.0	16.0
Pieni kielteinen muutos	4	173	8.6	8.6
Suuri kielteinen muutos	5	48	2.4	2.4
		2009	100.0	100.0

[Q6_18] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Kansallisen kulttuurin asema

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttaneet?

Kysymysteksti

Kansallisen kulttuurin asema

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	40	2.0	2.0
Pieni myönteinen muutos	2	464	23.1	23.1
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	951	47.3	47.3
Pieni kielteinen muutos	4	412	20.5	20.5
Suuri kielteinen muutos	5	142	7.1	7.1
		2009	100.0	100.0

[Q6_19] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Suomalaisten itsetunto

Kysymysryhmän esiteksti

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

Kysymysteksti

Suomalaisten itsetunto

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Suuri myönteinen muutos	1	78	3.9	3.9
Pieni myönteinen muutos	2	771	38.4	38.4
Ei muutosta/vaikea sanoa	3	718	35.7	35.7
Pieni kielteinen muutos	4	363	18.1	18.1
Suuri kielteinen muutos	5	79	3.9	3.9
		2009	100.0	100.0

[Q7_1] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Sotilaallinen hyökkäys Suomeen

Kysymysryhmän esiteksti

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Sotilaallinen hyökkäys Suomeen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	33	1.6	1.6
Melko suuri uhka	2	148	7.4	7.4
Vaikea sanoa	3	326	16.2	16.2
Melko pieni uhka	4	1002	49.9	49.9

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

2. Muuttujat

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
Olematon uhka	5	500	24.9	24.9
		2009	100.0	100.0

[Q7_2] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Hybridivaikuttaminen, suomalaisen yhteiskunnan horjuttaminen eri keinoin

Kysymysryhmän esiteksti

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Hybridivaikuttaminen, suomalaisen yhteiskunnan horjuttaminen eri keinoin

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	208	10.4	10.4
Melko suuri uhka	2	752	37.4	37.4
Vaikea sanoa	3	610	30.4	30.4
Melko pieni uhka	4	398	19.8	19.8
Olematon uhka	5	41	2.0	2.0
		2009	100.0	100.0

[Q7_3] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Terrori-isku Suomessa

Kysymysryhmän esiteksti

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Terrori-isku Suomessa

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	208	10.4	10.4
Melko suuri uhka	2	637	31.7	31.7
Vaikea sanoa	3	390	19.4	19.4
Melko pieni uhka	4	688	34.2	34.2
Olematon uhka	5	86	4.3	4.3
		2009	100.0	100.0

[Q7_4] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Uusi laajamittainen talouskriisi maailmalla

Kysymysryhmän esiteksti

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Uusi laajamittainen talouskriisi maailmalla

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	325	16.2	16.2
Melko suuri uhka	2	1085	54.0	54.0
Vaikea sanoa	3	422	21.0	21.0
Melko pieni uhka	4	169	8.4	8.4
Olematon uhka	5	8	0.4	0.4
		2009	100.0	100.0

[Q7_5] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Jengisodat, mellakat, tuhotyöt

Kysymysryhmän esiteksti

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Jengisodat, mellakat, tuhotyöt

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	127	6.3	6.3
Melko suuri uhka	2	490	24.4	24.4
Vaikea sanoa	3	346	17.2	17.2
Melko pieni uhka	4	826	41.1	41.1
Olematon uhka	5	220	11.0	11.0
		2009	100.0	100.0

[Q7_6] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Vaaleihin vaikuttaminen maamme rajojen ulkopuolelta

Kysymysryhmän esiteksti

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Vaaleihin vaikuttaminen maamme rajojen ulkopuolelta

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	128	6.4	6.4
Melko suuri uhka	2	544	27.1	27.1
Vaikea sanoa	3	483	24.0	24.0
Melko pieni uhka	4	682	33.9	33.9
Olematon uhka	5	172	8.6	8.6
		2009	100.0	100.0

[Q7_7] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Ilmaston lämpeneminen

Kysymysryhmän esiteksti

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Ilmaston lämpeneminen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	768	38.2	38.2
Melko suuri uhka	2	714	35.5	35.5
Vaikea sanoa	3	224	11.1	11.1
Melko pieni uhka	4	215	10.7	10.7
Olematon uhka	5	88	4.4	4.4
		2009	100.0	100.0

[Q7_8] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Tietovarkauden kohteeksi joutuminen**Kysymysryhmän esiteksti**

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Tietovarkauden kohteeksi joutuminen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	310	15.4	15.4
Melko suuri uhka	2	969	48.2	48.2
Vaikea sanoa	3	334	16.6	16.6
Melko pieni uhka	4	363	18.1	18.1
Olematon uhka	5	33	1.6	1.6
		2009	100.0	100.0

[Q7_9] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Poliittisten ääriryhmien väkivalta**Kysymysryhmän esiteksti**

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Poliittisten ääriryhmien väkivalta

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	156	7.8	7.8
Melko suuri uhka	2	581	28.9	28.9
Vaikea sanoa	3	413	20.6	20.6
Melko pieni uhka	4	723	36.0	36.0
Olematon uhka	5	136	6.8	6.8
		2009	100.0	100.0

[Q7_10] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Pandemiat ja tarttuvat taudit**Kysymysryhmän esiteksti**

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Pandemiat ja tarttuvat taudit

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	115	5.7	5.7
Melko suuri uhka	2	576	28.7	28.7
Vaikea sanoa	3	497	24.7	24.7
Melko pieni uhka	4	742	36.9	36.9
Olematon uhka	5	79	3.9	3.9
		2009	100.0	100.0

[Q7_11] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Hallitsematon siirtolaisaalto Eurooppaan**Kysymysryhmän esiteksti**

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Hallitsematon siirtolaisaalto Eurooppaan

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	497	24.7	24.7
Melko suuri uhka	2	759	37.8	37.8
Vaikea sanoa	3	360	17.9	17.9
Melko pieni uhka	4	343	17.1	17.1
Olematon uhka	5	50	2.5	2.5
		2009	100.0	100.0

[Q7_12] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Väkivallan kohteeksi joutuminen**Kysymysryhmän esiteksti**

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Väkivallan kohteeksi joutuminen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	96	4.8	4.8
Melko suuri uhka	2	439	21.9	21.9
Vaikea sanoa	3	433	21.6	21.6
Melko pieni uhka	4	920	45.8	45.8
Olematon uhka	5	121	6.0	6.0
		2009	100.0	100.0

[Q7_13] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Kotiin tai muuhun omaisuuteen kohdistuva ryöstö**Kysymysryhmän esiteksti**

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Kotiin tai muuhun omaisuuteen kohdistuva ryöstö

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	102	5.1	5.1
Melko suuri uhka	2	479	23.8	23.8
Vaikea sanoa	3	399	19.9	19.9
Melko pieni uhka	4	919	45.7	45.7
Olematon uhka	5	110	5.5	5.5
		2009	100.0	100.0

[Q7_14] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Kyberiskut Suomeen, tietoverkkojen lamauttaminen

Kysymysryhmän esiteksti

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Kyberiskut Suomeen, tietoverkkojen lamauttaminen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	312	15.5	15.5
Melko suuri uhka	2	1003	49.9	49.9
Vaikea sanoa	3	354	17.6	17.6
Melko pieni uhka	4	321	16.0	16.0
Olematon uhka	5	19	0.9	0.9
		2009	100.0	100.0

[Q7_15] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Työn ja toimeentulon menettäminen

Kysymysryhmän esiteksti

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

Kysymysteksti

Työn ja toimeentulon menettäminen

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyvin suuri uhka	1	255	12.7	12.7
Melko suuri uhka	2	630	31.4	31.4
Vaikea sanoa	3	429	21.4	21.4
Melko pieni uhka	4	592	29.5	29.5
Olematon uhka	5	103	5.1	5.1
		2009	100.0	100.0

[Q8_1] Arvosana ulkopoliitiikan hoidosta: Maamme ulkopoliitikka kokonaisuutena**Kysymysryhmän esiteksti**

Perustuslakimme mukaan Suomen ulkopoliitikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston (hallituksen) kanssa. Silti myös muilla toimijoilla on oma roolinsa asiassa. Millaisen arvosanan ulkopoliitiikan hoidosta antaisitte seuraaville?

Kysymysteksti

Maamme ulkopoliitikka kokonaisuutena

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvä	1	169	8.4	8.4
Melko hyvä	2	1078	53.7	53.7
Melko huono	3	427	21.3	21.3
Erittäin huono	4	131	6.5	6.5
En osaa sanoa	5	204	10.2	10.2
		2009	100.0	100.0

[Q8_2] Arvosana ulkopoliitiikan hoidosta: Presidentti Sauli Niinistö**Kysymysryhmän esiteksti**

Perustuslakimme mukaan Suomen ulkopoliitikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston (hallituksen) kanssa. Silti myös muilla toimijoilla on oma roolinsa asiassa. Millaisen arvosanan ulkopoliitiikan hoidosta antaisitte seuraaville?

Kysymysteksti

Presidentti Sauli Niinistö

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvä	1	1060	52.8	52.8
Melko hyvä	2	716	35.6	35.6
Melko huono	3	116	5.8	5.8
Erittäin huono	4	51	2.5	2.5
En osaa sanoa	5	66	3.3	3.3
		2009	100.0	100.0

[Q8_3] Arvosana ulkopoliitiikan hoidosta: Pääministeri Juha Sipilä

Kysymysryhmän esiteksti

Perustuslakimme mukaan Suomen ulkopoliitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston (hallituksen) kanssa. Silti myös muilla toimijoilla on oma roolinsa asiansa. Millaisen arvosanan ulkopoliitiikan hoidosta antaisitte seuraaville?

Kysymysteksti

Pääministeri Juha Sipilä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvä	1	122	6.1	6.1
Melko hyvä	2	474	23.6	23.6
Melko huono	3	536	26.7	26.7
Erittäin huono	4	685	34.1	34.1
En osaa sanoa	5	192	9.6	9.6
		2009	100.0	100.0

[Q8_4] Arvosana ulkopoliitiikan hoidosta: Ulkoministeri Timo Soini

Kysymysryhmän esiteksti

Perustuslakimme mukaan Suomen ulkopoliitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston (hallituksen) kanssa. Silti myös muilla toimijoilla on oma roolinsa asiansa. Millaisen arvosanan ulkopoliitiikan hoidosta antaisitte seuraaville?

Kysymysteksti

Ulkoministeri Timo Soini

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvä	1	70	3.5	3.5
Melko hyvä	2	398	19.8	19.8
Melko huono	3	501	24.9	24.9
Erittäin huono	4	898	44.7	44.7
En osaa sanoa	5	142	7.1	7.1
		2009	100.0	100.0

[Q8_5] Arvosana ulkopoliitiikan hoidosta: Puolustusministeri Jussi Niinistö**Kysymysryhmän esiteksti**

Perustuslakimme mukaan Suomen ulkopoliitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston (hallituksen) kanssa. Silti myös muilla toimijoilla on oma roolinsa asiassa. Millaisen arvosanan ulkopoliitiikan hoidosta antaisitte seuraaville?

Kysymysteksti

Puolustusministeri Jussi Niinistö

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvä	1	191	9.5	9.5
Melko hyvä	2	705	35.1	35.1
Melko huono	3	445	22.2	22.2
Erittäin huono	4	319	15.9	15.9
En osaa sanoa	5	349	17.4	17.4
		2009	100.0	100.0

[Q8_6] Arvosana ulkopoliitiikan hoidosta: Nykyinen Sipilän hallitus kokonaisuutena**Kysymysryhmän esiteksti**

Perustuslakimme mukaan Suomen ulkopoliitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston (hallituksen) kanssa. Silti myös muilla toimijoilla on oma roolinsa asiassa. Millaisen arvosanan ulkopoliitiikan hoidosta antaisitte seuraaville?

Kysymysteksti

Nykyinen Sipilän hallitus kokonaisuutena

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvä	1	93	4.6	4.6
Melko hyvä	2	476	23.7	23.7
Melko huono	3	580	28.9	28.9
Erittäin huono	4	703	35.0	35.0
En osaa sanoa	5	157	7.8	7.8
		2009	100.0	100.0

[Q8_7] Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Ulkoministeriön virkamiehistö**Kysymysryhmän esiteksti**

Perustuslakimme mukaan Suomen ulkopolitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston (hallituksen) kanssa. Silti myös muilla toimijoilla on oma roolinsa asiansa. Millaisen arvosanan ulkopolitiikan hoidosta antaisitte seuraaville?

Kysymysteksti

Ulkoministeriön virkamiehistö

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin hyvä	1	113	5.6	5.6
Melko hyvä	2	894	44.5	44.5
Melko huono	3	309	15.4	15.4
Erittäin huono	4	149	7.4	7.4
En osaa sanoa	5	544	27.1	27.1
		2009	100.0	100.0

[Q9A] Miten suhtaudut nykyisin maamme EU-jäsenyyteen?**Kysymysteksti**

Miten suhtaudut nykyisin maamme EU-jäsenyyteen?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin myönteisesti	1	478	23.8	23.8

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
Melko myönteisesti	2	557	27.7	27.7
Neutraalisti	3	508	25.3	25.3
Melko kielteisesti	4	280	13.9	13.9
Erittäin kielteisesti	5	157	7.8	7.8
En osaa sanoa	6	29	1.4	1.4
		2009	100.0	100.0

[Q9B] Entä siihen, että rahayksikkömme vaihdettiin markasta euroksi?

Kysymysteksti

Entä siihen, että rahayksikkömme vaihdettiin markasta euroksi?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Erittäin myönteisesti	1	582	29.0	29.0
Melko myönteisesti	2	483	24.0	24.0
Neutraalisti	3	426	21.2	21.2
Melko kielteisesti	4	277	13.8	13.8
Erittäin kielteisesti	5	216	10.8	10.8
En osaa sanoa	6	25	1.2	1.2
		2009	100.0	100.0

[Q9C] Onko eurosta ja EMU-jäsenyydestä hyötyä vai haittaa Suomelle nykyisessä taloustilanteessa?

Kysymysteksti

Onko eurosta ja EMU-jäsenyydestä hyötyä vai haittaa Suomelle nykyisessä taloustilanteessa?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Paljon hyötyä	1	390	19.4	19.4
Jonkin verran hyötyä	2	650	32.4	32.4
Ei hyötyä eikä haittaa	3	236	11.7	11.7
Jonkin verran haittaa	4	316	15.7	15.7
Paljon haittaa	5	173	8.6	8.6

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

2. Muuttujat

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
En osaa sanoa	6	244	12.1	12.1
		2009	100.0	100.0

[Q9D] Jos kansanäänestys Suomen EU-jäsenyydestä järjestettäisiin nyt, äänestäisitkö jäsenyyden puolesta vai sitä vastaan?

Kysymysteksti

Jos kansanäänestys Suomen EU-jäsenyydestä järjestettäisiin nyt, äänestäisitkö jäsenyyden puolesta vai sitä vastaan?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Puolesta	1	1116	55.6	55.6
En osaa sanoa	2	353	17.6	17.6
Vastaaan	3	540	26.9	26.9
		2009	100.0	100.0

[T1] Sukupuoli

Kysymysteksti

Sukupuoli

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Mies	1	1002	49.9	49.9
Nainen	2	994	49.5	49.5
Muu	3	13	0.6	0.6
		2009	100.0	100.0

[T2] Ikäryhmä

Kysymysteksti

Ikäryhmä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
18-25 vuotta	1	171	8.5	8.5
26-35 vuotta	2	368	18.3	18.3
36-45 vuotta	3	301	15.0	15.0
45-55 vuotta	4	458	22.8	22.8
56-65 vuotta	5	474	23.6	23.6
Yli 65 vuotta	6	237	11.8	11.8
	2009		100.0	100.0

[T3] Asuinkunnan koko

Kysymysteksti

Asuinkunnan koko

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Alle 4000 asukasta	1	86	4.3	4.3
4000-8000 asukasta	2	135	6.7	6.7
8000-30 000 asukasta	3	393	19.6	19.6
30 000-80 000 asukasta	4	415	20.7	20.7
Yli 80 000 asukasta	5	980	48.8	48.8
	2009		100.0	100.0

[T4] Maakunta

Kysymysteksti

Maakunta

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Uusimaa	1	705	35.1	35.1
Itä-Uusimaa	2	14	0.7	0.7
Varsinais-Suomi	3	234	11.6	11.6
Satakunta	4	64	3.2	3.2
Häme	5	64	3.2	3.2
Pirkanmaa	6	262	13.0	13.0
Päijät-Häme	7	55	2.7	2.7
Kymenlaakso	8	50	2.5	2.5
Etelä-Karjala	9	47	2.3	2.3

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

2. Muuttujat

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
Etelä-Savo	10	20	1.0	1.0
Pohjois-Savo	11	75	3.7	3.7
Pohjois-Karjala	12	42	2.1	2.1
Keski-Suomi	13	117	5.8	5.8
Etelä-Pohjanmaa	14	60	3.0	3.0
Pohjanmaa (Vaasan rann.)	15	33	1.6	1.6
Keski-Pohjanmaa	16	20	1.0	1.0
Pohjois-Pohjanmaa	17	87	4.3	4.3
Kainuu	18	15	0.7	0.7
Lappi	19	45	2.2	2.2
		2009	100.0	100.0

[T5] Nykyinen tai viimeisin työnantajanne

Kysymysteksti

Nykyinen tai viimeisin työnantajanne

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Valtio	1	171	8.5	8.5
Kunta tai kuntayhtymä	2	417	20.8	20.8
Julkisomisteinen yritys	3	162	8.1	8.1
Yksityinen (tai oma) yritys	4	950	47.3	47.3
Järjestö tai yhdistys	5	82	4.1	4.1
Jokin muu työnantaja	6	92	4.6	4.6
En ole ollut mukana työelämässä	7	135	6.7	6.7
		2009	100.0	100.0

[T6] Jos olette työssä, oletteko?

Kysymysteksti

Oletteko?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Kokopäivätyössä	1	1118	55.6	59.7

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
Puolipäivätyössä	2	18	0.9	1.0
Osa-aikatyössä	3	193	9.6	10.3
Muu työaikamuoto	4	545	27.1	29.1
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	135	6.7	–
	2009	100.0	100.0	

[T7] Onko työsuhteenne?

Kysymysteksti

Onko työsuhteenne?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Vakituinen	1	1404	69.9	74.9
Määräaikainen	2	470	23.4	25.1
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	135	6.7	–
	2009	100.0	100.0	

[T8] Millainen peruskoulutus Teillä on?

Kysymysteksti

Millainen peruskoulutus Teillä on?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Kansakoulu	1	108	5.4	5.4
Keski- tai peruskoulu	2	848	42.2	42.2
Ylioppilastutkinto	3	1053	52.4	52.4
	2009	100.0	100.0	

[T9] Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?

Kysymysteksti

Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?

Frekvenssit

2. Muuttujat

selite	arvo	n	%	v. %
Ei ammatillista koulutusta	1	193	9.6	9.6
Ammattikurssi, muu lyhyt ammattikoulutus	2	119	5.9	5.9
Ammattikoulu	3	432	21.5	21.5
Opistotasoinen ammattikoulutus	4	603	30.0	30.0
Ammattikorkeakoulututkinto	5	215	10.7	10.7
Yliopisto- tai korkeakoulututkinto	6	447	22.2	22.2
	2009	100.0	100.0	

[T10] Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne

Kysymysteksti

Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Johtavassa asemassa toisen palveluksessa	1	52	2.6	2.6
Ylempi toimihenkilö	2	255	12.7	12.7
Alempi toimihenkilö	3	275	13.7	13.7
Työntekijä	4	601	29.9	29.9
Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja	5	96	4.8	4.8
Maatalousyrittäjä	6	8	0.4	0.4
Opiskelija	7	148	7.4	7.4
Eläkeläinen	8	415	20.7	20.7
Kotiäiti/koti-isä	9	20	1.0	1.0
Työtön	10	98	4.9	4.9
Muu	11	41	2.0	2.0
	2009	100.0	100.0	

[T11] Toimiala, jolla työskentelette tai viimeksi työskentelitte

Kysymysteksti

Toimiala, jolla työskentelette tai viimeksi työskentelitte

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Maa- ja metsätalous	1	47	2.3	2.3
Teollisuus ja rakennustoiminta	2	361	18.0	18.0
Yksityiset palvelut	3	724	36.0	36.0

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
Julkiset palvelut	4	813	40.5	40.5
En ole ollut mukana työelämässä	5	64	3.2	3.2
		2009	100.0	100.0

[T12] Kuulutteko johonkin ammatilliseen keskusjärjestöön?

Kysymysteksti

Kuulutteko johonkin ammatilliseen keskusjärjestöön?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
En kuulu	1	1173	58.4	58.4
Kyllä	2	836	41.6	41.6
		2009	100.0	100.0

[T12B] Mihin ammatilliseen keskusjärjestöön kuulutte?

Kysymysteksti

Mihin kuulutte?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
SAK	1	314	15.6	37.6
STTK	2	180	9.0	21.5
Akava	3	331	16.5	39.6
MTK	4	11	0.5	1.3
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	1173	58.4	—
		2009	100.0	100.0

[T13] Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?

Kysymysteksti

Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
KESK	1	122	6.1	6.1
KOK	2	231	11.5	11.5
SDP	3	253	12.6	12.6
Vasemmistoliitto	4	214	10.7	10.7
Vihreät	5	224	11.1	11.1
RKP	6	25	1.2	1.2
Kristillisdemokraatit	7	42	2.1	2.1
Perussuomalaiset	8	186	9.3	9.3
Siniset	9	27	1.3	1.3
Jokin muu puolue tai ryhmittymä	10	53	2.6	2.6
En äänestäisi lainkaan	11	108	5.4	5.4
En osaa sanoa	12	427	21.3	21.3
En halua sanoa	13	97	4.8	4.8
	2009	100.0	100.0	100.0

[T14] Mihin yhteiskuntaluokkaan katsotte lähinnä kuuluvanne?**Kysymysteksti**

Mihin yhteiskuntaluokkaan katsotte lähinnä kuuluvanne?

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Työväenluokkaan	1	453	22.5	22.5
Alempaan keskiluokkaan	2	301	15.0	15.0
Keskiluokkaan	3	659	32.8	32.8
Ylempään keskiluokkaan	4	244	12.1	12.1
Yläluokkaan	5	14	0.7	0.7
En katso kuuluvani mihinkään luokkaan	6	338	16.8	16.8
	2009	100.0	100.0	100.0

[BV1] Syntymävuosi (paneelitaustoissa)**Kysymysteksti**

Syntymävuosi (paneelitaustoissa)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	2009
minimi	1949.00
maksimi	2000.00
keskiarvo	1970.50
keskihajonta	14.56

[BV2] Talouden yhteenlasketut bruttotulot (paneelitaustoissa)

Kysymysteksti

Talouden yhteenlasketut bruttotulot (paneelitaustoissa)

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Alle 10.000 euroa/v	1	134	6.7	6.7
10.000 - 20.000 euroa/v	2	183	9.1	9.1
20.001 - 30.000 euroa/v	3	258	12.8	12.8
30.001 - 40.000 euroa/v	4	225	11.2	11.2
40.001 - 50.000 euroa/v	5	234	11.6	11.6
50.001 - 60.000 euroa/v	6	196	9.8	9.8
60.001 - 70.000 euroa/v	7	183	9.1	9.1
70.001 - 80.000 euroa/v	8	133	6.6	6.6
80.001 - 90.000 euroa/v	9	87	4.3	4.3
Yli 90.000 euroa/v	10	157	7.8	7.8
En halua vastata	11	219	10.9	10.9
En osaa sanoa	12	0	0.0	0.0
		2009	100.0	100.0

[PAINO] Painokerroin

Kysymysteksti

Painokerroin

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	2009
minimi	0.30
maksimi	30.11
keskiarvo	1.85

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

2. Muuttujat

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

tunnusluku	arvo
keskihajonta	2.62

Luku 3

Hakemistot

3.1 Muuttujat esiintymisjärjestyksessä

Aineistonnumero (lisätty FSD:ssä) [FSD_NO]	7
Aineistoversio (lisätty FSD:ssä) [FSD_VR]	7
Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä) [FSD_ID]	8
Kattava sosiaaliturva ja pitkälle viety yhteiskunnan huolenpito tekevät ihmisistä laiskoja ja aloitekyvyttömiä [Q1A_1]	8
Yhteiskunnan tuista on tullut saavutettuja etuja, joita käyttävät surutta sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi [Q1A_2]	8
Vaikka hyvän sosiaaliturvan ja muiden julkisten palvelujen ylläpitäminen maksaa paljon, suomalainen hyvinvointivaltio on aina hintansa arvoinen [Q1A_3]	9
Suomessa asuvilla on kaikissa oloissa oltava oikeus yhteiskunnan takaamaan perustoimeentuloon [Q1A_4]	9
Julkiset hyvinvointipalvelut ja -tuet tulisi kohdentaa lähinnä vain niitä eniten tarvitseville ja heikoimmassa asemassa oleville [Q1A_5]	10
Olen kiinnostunut politiikasta ja seuraan sitä aktiivisesti [Q1A_6]	10
Mikään puolue ei aja juuri minulle tärkeitä asioita [Q1A_7]	11
Puolueet ovat ajautuneet yhä kauemmas tavallisen ihmisen ongelmista [Q1A_8]	11
Demokratia toimii Suomessa niin hyvin, että puheet kansalaisten huonoista vaikutusmahdollisuuksista ovat vailla pohjaa [Q1A_9]	12
Maamme kaipaa vahvoja johtajia, jotka kykenevät palauttamaan yhteiskuntaamme kurin ja järjestyksen sekä oikeiden arvojen kunnioituksen [Q1A_10]	12
Politiikan moraalia moititaan maassamme suotta, sillä valtaosa poliitikoistamme on rehellisiä ja tunnollisia ihmisiä [Q1A_11]	13
Yhteiskuntamme eliitti ajaa vain omia etujaan, eikä välitä tavallisten suomalaisten elinolosuhteista [Q1A_12]	13
Etujärjestöillä on maassamme aivan liian paljon vaikutusvaltaa poliittisessa päätöksenteossa	

3. Hakemistot

[Q1A_13]	14
Toimittajat ohjaavat liikaa mielipiteitä Suomessa [Q1A_14]	14
Nyky-Suomessa kansalaisten mielipiteet välittyvät päätöksentekijöille paremmin kansalaisliikkeiden kautta kuin puolueiden kautta [Q1A_15]	15
Asioiden yksinkertaistaminen, tahallinen vääristely ja suoranainen valehtelu politiikassa ovat yleistyneet [Q1A_16]	15
Ulkomaalaisten lisääntyvä muutto Suomeen tuo maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita [Q1A_17]	16
Suomalaisten tulisi tehokkaasti varjella kulttuurinsa omaleimaisuutta yhä lisääntyvää kansainvälistymistä vastaan [Q1A_18]	16
Suomalaisten varauksellinen suhtautuminen ulkomaalasiin on viisasta varovaisuutta, ei tietämättömyyttä tai rasismia [Q1A_19]	17
Maamme väestön ikääntyminen ja uhkaava vähentyminen edellyttävät ulkomaalaisten Suomeen muuton helpottamista [Q1A_20]	17
Maassamme tietyillä kapeilla erikoisaloilla esiintyvää työvoimapulaa tulisi helpottaa ulkomalaisen työvoiman avulla [Q1B_1]	18
Suomen kasvava työvoimapula on ratkaistavissa vain ulkomalaisen työvoiman avulla [Q1B_2]	18
Suurempi ongelma kuin ulkomaalaisten tulo Suomeen maallemme on pätevien ja kyvykkäiden suomalaisten muutto ulkomaille [Q1B_3]	19
Ulkomaalaisten lisääntyvä työskentely Suomessa toisi maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita [Q1B_4]	19
Vaikka Suomen on osaltaan kannettava vastuuta sodan ja vainon kohteeksi joutuneista pakolaisista, nykyisen suuruinen maahanmuutto on liikaa [Q1B_5]	20
Suomen ja koko EU:n pitäisi tiukentaa maahanmuuttopolitiikkaansa [Q1B_6]	20
Niin sanottu ulkomaisen työvoiman tarvehankinta tulee poistaa [Q1B_7]	21
Turvapaikanhakijat ja työperäinen maahanmuutto ovat kaksi täysin eri asiaa, jotka tulisi pitää tarkoin erillään [Q1B_8]	21
Suomessa käytävä keskustelu maahanmuutosta ei ole riittävän suorapuheista ja ongelmia avoimesti esille tuovaa [Q1B_9]	22
Muukalaisvihasta ja rasistisesta puheesta on tullut Suomessa lähes jokapäiväistä [Q1B_10]	22
Suomen tulisi liittyä NATOon [Q1B_11]	23
Kannattaisin Suomen NATO-jäsenyyttä, jos maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä [Q1B_12]	23
Suomen tulisi pysyttäytyä NATO:n ulkopuolella siinäkin tapauksessa, että Ruotsi liittyisi puolustusliittoon [Q1B_13]	24
Suomen päättäjät keskittyvät liiaksi kansainvälisiin kysymyksiin unohtaen kotimaan ongelmat [Q1B_14]	24
Ilmastokysymykset ovat ulkopoliitikassa jo turvallisuuspolitiikkaakin tärkeämpiä [Q1B_15]	25

Suomen ei pitäisi ottaa kantaa sellaisiin kansainvälisiin kysymyksiin, jotka asettaisivat hyvät Venäjä-suhteemme vaakalaudalle [Q1B_16]	25
Vaikka Venäjällä on omat ongelmansa, suomalaisilla ei ole nykyisin mitään syytä suhtautua suureen naapuriinsa kielteisesti [Q1B_17]	26
Yhdysvallat toimii maailmanpolitiikassa oikein ja ansaitsee myös suomalaisten tuen [Q1B_18]	26
Ongelmistaan huolimatta Yhdysvallat on länsimaisten arvojen keskeinen puolustaja maailmassa ja Suomellekin tärkeä kumppani [Q1B_19]	27
Suomi on mennyt liian pitkälle mukaan globalisaatioon, jatkossa maamme pitäisi palata kohti kansallisempaa taloutta ja politiikkaa [Q1B_20]	27
Nykytilanteessa on vaara, että Suomi käpertyy sisäänpäin ja jää syrjään kansainvälisestä kehityksestä [Q1B_21]	28
Suomessa on hyväksyttävä se, että palkka voi jäädä niin alhaiseksi, että riittävään toimeentuloon tarvitaan lisäksi sosiaaliturvaa [Q1B_22]	28
Kaikilla suomalaisilla on velvollisuus tehdä työtä yhteiseksi hyväksi [Q1B_23]	29
Jokaisella Suomessa asuvalla on velvollisuus tehdä työtä ja maksaa veroja hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi [Q1B_24]	29
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Sosiaaliturvan saamiselle pitää aina olla selvästi osoitettava syy / Esimerkiksi 500-600 euron suuruinen sosiaaliturva voitaisiin maksaa kaikille ilman erillistä syytä? [Q2_1]	30
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Yhteiskunnan pitää edellyttää terveeltä ja työikäiseltä vastiketta sosiaaliturvalle / Yhteiskunnan ei pidä vaatia terveeltä ja työikäiseltä sosiaaliturvan saajalta vastiketta [Q2_2]	31
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Pitäisi uudistaa yhdistämällä mahdollisimman monta tukimuotoa yhdeksi tueksi / Jokaisella eri etuudella on oma käyttötarkoituksensa, eikä niitä pidä yhdistää? [Q2_3]	31
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Pitää olla yksilökohtaista, eli määräytyä henkilökohtaisen tilanteen mukaan / Etuuksien tasoa määriteltessä pitää ottaa huomioon muiden samassa kotitaloudessa asuvien tulot? [Q2_4]	32
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Ei voida tulevaisuudessa käyttää enempää rahaa, koska julkinen talous on tiukoilla / Tasoa pitää parantaa vaikka se merkitsisi leikkauksia menoihin tai verojen korottamista? [Q2_5]	33
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Tarkoitus on antaa rahallista taloudellista tukea, ei ohjata tai neuvoa aikuisia ihmisiä / Painopistettä pitäisi siirtää lisäämällä taloudellisen tuen rinnalle ohjausta ja neuvontaa? [Q2_6]	34
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Maamme ulkomaalaispolitiikka on liian tiukkaa ja torjua [Q3_1]	34
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset vievät liiksi työpaikkoja suomalaisilta [Q3_2]	35
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset ovat rikkaus maamme kulttuurille ja henkisellemme [Q3_3]	35

3. Hakemistot

Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Vain harvat turvapaikkaa hakevat ovat todellisessa hädässä [Q3_4]	36
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Maahanmuuttajat hyödyttävät maamme taloutta [Q3_5]	36
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Työelämä tarvitsee enenevästi maahanmuuttajia [Q3_6]	37
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Pakolaiset saavat paljon paremmat sosiaaliedut kuin suomalaiset [Q3_7]	38
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tulijat eivät kunnioita riittävästi maamme tapoja ja elämänmuotoa [Q3_8]	38
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Rikollisuus ja levottomuudet lisääntyvät ulkomaalaisten myötä [Q3_9]	39
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Suomalaisten suhtautumisessa ulkomaalaisiin on paljon rasismia [Q3_10]	39
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset ovat yleisesti ottaen kunnollisia ja sympaattisia ihmisiä [Q3_11]	40
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tulijat haluavat vain hyötyä elintasostamme ja sosiaaliturvastamme [Q3_12]	40
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Suomen tulee ottaa vastaan ulkomaalaisia jo täyttääkseen kansainväliset velvoitteensa [Q3_13]	41
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Erilaisista etnisistä ryhmistä peräisin olevat eivät koskaan voi sopeutua oloihimme [Q3_14]	41
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Avioliitot ulkomaalaisten kanssa parantavat kansamme geeniperimää [Q3_15]	42
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaisten maahanmuuttoa tulisi rajoittaa nykyisestä [Q3_16]	42
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tiukka 'rajat kiinni'-politiikka on häpeäksi maamme maineelle sivistysvaltiona [Q3_17]	43
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaisilla on paljon myönteistä annettavaa maallemme [Q3_18]	44
Oma asema yhteiskunnassa: Poliitikot yleisesti ottaen ymmärtävät ja kunnioittavat kaltaisteni ihmisten elämäntapaa [Q4_1]	44
Oma asema yhteiskunnassa: Ammatistani/alasta, jolla työskentelen annetaan mediassa asiallinen ja oikea kuva [Q4_2]	45
Oma asema yhteiskunnassa: Päätöksentekijöitä kiinnostaa, mitä mieltä minä olen ja he kuuntelevat minua [Q4_3]	45
Oma asema yhteiskunnassa: Tunnen, että muut ihmiset kunnioittavat minua [Q4_4]	46
Oma asema yhteiskunnassa: Media kuvaa kaltaisessani elämäntilanteessa olevia ihmisiä asiallisesti ja oikein [Q4_5]	46
Oma asema yhteiskunnassa: Saan mielestäni hyvän vastineen maksamilleni veroille [Q4_6]	47

Oma asema yhteiskunnassa: Juuri nyt politiikassa pinnalla olevat kysymykset ovat minulle tärkeitä [Q4_7]	47
Oma asema yhteiskunnassa: Viranomaiset ottavat asiani vakavasti ja kohtelevat minua reilusti [Q4_8]	48
Oma asema yhteiskunnassa: Tunnen olevani tasa-arvoinen muiden kanssa [Q4_9]	48
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Eduskunta? [Q5_1]	49
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Kirkko? [Q5_2]	49
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Oikeuslaitos? [Q5_3]	50
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Ammattiyhdistysliike? [Q5_4]	50
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Työnantajajärjestöt? [Q5_5]	51
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Poliittiset puolueet? [Q5_6]	51
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maan (nykyinen) hallitus? [Q5_7]	52
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Tasavallan (nykyinen) presidentti? [Q5_8]	52
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Valtion virkamiehistö? [Q5_9]	53
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Euroopan unioni, EU? [Q5_10]	53
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Ympäristöjärjestöt? [Q5_11]	54
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Yleensä kansalaisjärjestöt? [Q5_12]	54
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Poliisi? [Q5_13]	55
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Puolustusvoimat? [Q5_14]	55
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Suuryritykset, pörssiyhtiöt? [Q5_15]	56
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Pienyritykset, yksityisyrittäjät? [Q5_16]	56
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maamme koulutusjärjestelmä? [Q5_17]	57
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Sosiaaliturvajär-	

jestelmä? [Q5_18]	57
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Markkinatalousjärjestelmä? [Q5_19]	58
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Pankit, pankkijärjestelmä? [Q5_20]	58
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Sosiaalinen media (Facebook, Twitter, Instagram jne.)? [Q5_21]	59
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Yleisradio YLE? [Q5_22]	59
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Wikipedia? [Q5_23]	60
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Helsingin Sanomat? [Q5_24]	60
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Google? [Q5_25]	61
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: MTV3? [Q5_26]	61
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Oman maakuntasi johtava sanomalehti? [Q5_27]	62
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maamme tiedotusvälineet yleensä? [Q5_28]	62
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Suomen asema Euroopan maiden joukossa [Q6_1]	63
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Markkinatalousjärjestelmä ja sen kehityspiirteet [Q6_2]	63
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Demokratian toimivuus, kansalaisten vaikutusmahdollisuudet [Q6_3]	64
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Työolot, työpaikkojen ilmapiiri [Q6_4]	64
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Ulkoinen turvallisuus, maamme turvallisuuspoliittinen asema [Q6_5]	65
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Sisäinen turvallisuus, rikollisuuden ja väkivallan määrä [Q6_6]	65
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Tulo- ja hyvinvointierot väestöryhmien kesken [Q6_7]	66
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Luonnon ja ympäristön tila [Q6_8]	67
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Aineellinen hyvinvointi, elintaso [Q6_9]	67
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Henkinen hyvin-	

vointi, ihmisten onnellisuus [Q6_10]	68
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Yleinen yhteiskuntamoraali [Q6_11]	68
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Oikeusjärjestelmän toimivuus [Q6_12]	69
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Yritysten asema/toimintaedellytykset [Q6_13]	69
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Median/tiedonvälityksen taso ja toimintatavat [Q6_14]	70
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Sosiaaliturvan taso ja kattavuus [Q6_15]	70
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Koulutusjärjestelmä, koulutuksen taso/kehitys [Q6_16]	71
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Teknologinen kehitys ja sen vaikutukset yhteiskuntaan [Q6_17]	71
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Kansallisen kulttuurin asema [Q6_18]	72
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Suomalaisten itsetunto [Q6_19]	73
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Sotilaallinen hyökkäys Suomeen [Q7_1]	73
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Hybridivaikuttaminen, suomalaisen yhteiskunnan horjuttaminen eri keinoin [Q7_2]	74
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Terrori-isku Suomessa [Q7_3]	74
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Uusi laajamittainen talouskriisi maailmalla [Q7_4]	75
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Jengisodat, mellakat, tuhotyöt [Q7_5]	75
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Vaaleihin vaikuttaminen maamme rajojen ulkopuolelta [Q7_6]	76
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Ilmaston lämpeneminen [Q7_7]	76
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Tietovarkauden kohteeksi joutuminen [Q7_8]	77
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Poliittisten ääriyhmien väkivalta [Q7_9]	77
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Pandemiat ja tarttuvat taudit [Q7_10]	78
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla:	

3. Hakemistot

Hallitsematon siirtolaisaalto Eurooppaan [Q7_11]	78
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Väkivallan kohteeksi joutuminen [Q7_12]	79
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Kotiin tai muuhun omaisuuteen kohdistuva ryöstö [Q7_13]	79
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Kyberiskut Suomeen, tietoverkkojen lamauttaminen [Q7_14]	80
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Työn ja toimeentulon menettäminen [Q7_15]	80
Arvosana ulkopoliittikan hoidosta: Maamme ulkopoliittikka kokonaisuutena [Q8_1]	81
Arvosana ulkopoliittikan hoidosta: Presidentti Sauli Niinistö [Q8_2]	81
Arvosana ulkopoliittikan hoidosta: Pääministeri Juha Sipilä [Q8_3]	82
Arvosana ulkopoliittikan hoidosta: Ulkoministeri Timo Soini [Q8_4]	82
Arvosana ulkopoliittikan hoidosta: Puolustusministeri Jussi Niinistö [Q8_5]	83
Arvosana ulkopoliittikan hoidosta: Nykyinen Sipilän hallitus kokonaisuutena [Q8_6]	83
Arvosana ulkopoliittikan hoidosta: Ulkoministeriön virkamiehistö [Q8_7]	84
Miten suhtaudut nykyisin maamme EU-jäsenyyteen? [Q9A]	84
Entä siihen, että rahayksikkömme vaihdettiin markasta euroksi? [Q9B]	85
Onko eurosta ja EMU-jäsenyydestä hyötyä vai haittaa Suomelle nykyisessä taloustilanteessa? [Q9C]	85
Jos kansanäänestys Suomen EU-jäsenyydestä järjestettäisiin nyt, äänestäisitkö jäsenyyden puo- lesta vai sitä vastaan? [Q9D]	86
Sukupuoli [T1]	86
Ikäryhmä [T2]	86
Asuinkunnan koko [T3]	87
Maakunta [T4]	87
Nykyinen tai viimeisin työnantajanne [T5]	88
Jos olette työssä, oletteko? [T6]	88
Onko työsuhteenne? [T7]	89
Millainen peruskoulutus Teillä on? [T8]	89
Millainen ammatillinen koulutus Teillä on? [T9]	89
Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne [T10]	90
Toimiala, jolla työskentelette tai viimeksi työskentelitte [T11]	90
Kuulutteko johonkin ammatilliseen keskusjärjestöön? [T12]	91
Mihin ammatilliseen keskusjärjestöön kuulutte? [T12B]	91
Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte? [T13]	91

3.1. Muuttajat esiintymisjärjestyksessä

Mihin yhteiskuntaluokkaan katsotte lähinnä kuuluvanne? [T14]	92
Syntymävuosi (paneelitaustoissa) [BV1]	92
Talouden yhteenlasketut bruttotulot (paneelitaustoissa) [BV2]	93
Painokerroin [PAINO]	93

3.2 Muuttujat aakkosjärjestyksessä

Aineistonumero (lisätty FSD:ssä)	7
Aineistoversio (lisätty FSD:ssä)	7
Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne	90
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Hallitsematon siirtolaisaalto Eurooppaan	78
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Hybridivaikuttaminen, suomalaisen yhteiskunnan horjuttaminen eri keinoin	74
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Ilmaston lämpeneminen	76
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Jengisodat, mellakat, tuhotyöt	75
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Kotiin tai muuhun omaisuuteen kohdistuva ryöstö	79
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Kyberiskut Suomeen, tietoverkkojen lamauttaminen	80
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Pandemiat ja tarttuvat taudit	78
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Poliittisten ääriyhmien väkivalta	77
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Sotilaallinen hyökkäys Suomeen	73
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Terrori-isku Suomessa	74
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Tietovarkauden kohteeksi joutuminen	77
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Työn ja toimeentulon menettäminen	80
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Uusi laajamittainen talouskriisi maailmalla	75
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Vaaleihin vaikuttaminen maamme rajojen ulkopuolelta	76
Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla: Väkivallan kohteeksi joutuminen	79
Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Maamme ulkopolitiikka kokonaisuutena	81
Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Nykyinen Sipilän hallitus kokonaisuutena	83
Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Pääministeri Juha Sipilä	82
Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Presidentti Sauli Niinistö	81

Arvosana ulkopoliitiikan hoidosta: Puolustusministeri Jussi Niinistö	83
Arvosana ulkopoliitiikan hoidosta: Ulkoministeri Timo Soini	82
Arvosana ulkopoliitiikan hoidosta: Ulkoministeriön virkamiehistö	84
Asioiden yksinkertaistaminen, tahallinen vääristely ja suoranainen valehtelu politiikassa ovat yleistyneet	15
Asuinkunnan koko	87
Demokratia toimii Suomessa niin hyvin, että puheet kansalaisten huonoista vaikutusmahdollisuuksista ovat vailla pohjaa	12
Entä siihen, että rahayksikkömme vaihdettiin markasta euroksi?	85
Etujärjestöillä on maassamme aivan liian paljon vaikutusvaltaa poliittisessa päätöksenteossa	14
Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä)	8
Ikäryhmä	86
Ilmastokysymykset ovat ulkopoliitikassa jo turvallisuuspolitiikkaakin tärkeämpiä	25
Jokaisella Suomessa asuvalla on velvollisuus tehdä työtä ja maksaa veroja hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi	29
Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?	91
Jos kansanäänestys Suomen EU-jäsenyydestä järjestettäisiin nyt, äänestäisikö jäsenyyden puolesta vai sitä vastaan?	86
Jos olette työssä, oletteko?	88
Julkiset hyvinvointipalvelut ja -tuet tulisi kohdentaa lähinnä vain niitä eniten tarvitseville ja heikoimmassa asemassa oleville	10
Kaikilla suomalaisilla on velvollisuus tehdä työtä yhteiseksi hyväksi	29
Kannattaisin Suomen NATO-jäsenyyttä, jos maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä	23
Kattava sosiaaliturva ja pitkälle viety yhteiskunnan huolenpito tekevät ihmisistä laiskoja ja aloitekyvyttömiä	8
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Ammattiyhdistysliike?	50
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Eduskunta? ..	49
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Euroopan unioni, EU?	53
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Google?	61
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Helsingin Sanomat?	60
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Kirkko?	49
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maamme koulutusjärjestelmä?	57
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maamme tiedo-	

3. Hakemistot

---

tusvälineet yleensä?	62
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maan (nykyinen) hallitus?	52
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Markkinatalousjärjestelmä?	58
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: MTV3?	61
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Oikeuslaitos? ..	50
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Oman maakuntasi johtava sanomalehti?	62
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Pankit, pankkijärjestelmä?	58
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Pienyritykset, yksityisyrittäjät?	56
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Poliisi?	55
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Poliittiset puolueet?	51
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Puolustusvoimat? ..	55
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Sosiaalinen media (Facebook, Twitter, Instagram jne.)?	59
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Sosiaaliturvajärjestelmä?	57
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Suuryritykset, pörssiyritykset?	56
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Tasavallan (nykyinen) presidentti?	52
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Työnantajajärjestöt?	51
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Valtion virkamiehistö?	53
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Wikipedia? ...	60
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Yleensä kansalaisjärjestöt?	54
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Yleisradio YLE? ..	59
Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Ympäristöjärjestöt?	54
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Ei voida tulevaisuudessa käyttää enempää rahaa, koska julkinen talous on tiukoilla / Tasoa pitää parantaa vaikka se merkitsisi leikkauk-	

sia menoihin tai verojen korottamista?	33
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Pitää olla yksilökohtaista, eli määräytyä henkilökohtaisen tilanteen mukaan / Etuuksien tasoa määriteltessä pitää ottaa huomioon muiden samassa kotitaloudessa asuvien tulot?	32
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Pitäisi uudistaa yhdistämällä mahdollisimman monta tukimuotoa yhdeksi tueksi / Jokaisella eri etuudella on oma käyttötarkoituksensa, eikä niitä pidä yhdistää?	31
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Sosiaaliturvan saamiselle pitää aina olla selvästi osoitettava syy / Esimerkiksi 500-600 euron suuruinen sosiaaliturva voitaisiin maksaa kaikille ilman erillistä syytä?	30
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Tarkoitus on antaa rahallista taloudellista tukea, ei ohjata tai neuvoa aikuisia ihmisiä / Painopistettä pitäisi siirtää lisäämällä taloudellisen tuen rinnalle ohjausta ja neuvontaa?	34
Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Yhteiskunnan pitää edellyttää terveeltä ja työikäiseltä vastiketta sosiaaliturvalle / Yhteiskunnan ei pidä vaatia terveeltä ja työikäiseltä sosiaaliturvan saajalta vastiketta	31
Kuulutteko johonkin ammatilliseen keskusjärjestykseen?	91
Maakunta	87
Maamme kaipaa vahvoja johtajia, jotka kykenevät palauttamaan yhteiskuntaamme kurin ja järjestyksen sekä oikeiden arvojen kunnioituksen	12
Maamme väestön ikääntyminen ja uhkaava vähentyminen edellyttävät ulkomaalaisten Suomeen muuton helpottamista	17
Maassamme tietyillä kapeilla erikoisaloilla esiintyvää työvoimapulaa tulisi helpottaa ulkomalaisen työvoiman avulla	18
Mihin ammatilliseen keskusjärjestykseen kuulutte?	91
Mihin yhteiskuntaluokkaan katsotte lähinnä kuuluvanne?	92
Mikään puolue ei aja juuri minulle tärkeitä asioita	11
Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?	89
Millainen peruskoulutus Teillä on?	89
Miten suhtaudut nykyisin maamme EU-jäsenyyteen?	84
Muukalaisvihasta ja rasistisesta puheesta on tullut Suomessa lähes jokapäiväistä	22
Niin sanottu ulkomaisen työvoiman tarvehankinta tulee poistaa	21
Nykyinen tai viimeisin työnantajanne	88
Nyky-Suomessa kansalaisten mielipiteet välittyvät päätöksentekijöille paremmin kansalaisliikkeiden kautta kuin puolueiden kautta	15
Nykytilanteessa on vaara, että Suomi käpertyy sisäänpäin ja jää syrjään kansainvälisestä kehityksestä	28
Olen kiinnostunut politiikasta ja seuraan sitä aktiivisesti	10
Oma asema yhteiskunnassa: Ammatistani/alasta, jolla työskentelen annetaan mediassa asialli-	

3. Hakemistot

---

nen ja oikea kuva	45
Oma asema yhteiskunnassa: Juuri nyt politiikassa pinnalla olevat kysymykset ovat minulle tärkeitä	47
Oma asema yhteiskunnassa: Media kuvaa kaltaisessani elämäntilanteessa olevia ihmisiä asiallisesti ja oikein	46
Oma asema yhteiskunnassa: Poliitikot yleisesti ottaen ymmärtävät ja kunnioittavat kaltaisteni ihmisten elämäntapaa	44
Oma asema yhteiskunnassa: Päätöksentekijöitä kiinnostaa, mitä mieltä minä olen ja he kuuntelevat minua	45
Oma asema yhteiskunnassa: Saan mielestäni hyvän vastineen maksamilleni veroille	47
Oma asema yhteiskunnassa: Tunnen, että muut ihmiset kunnioittavat minua	46
Oma asema yhteiskunnassa: Tunnen olevani tasa-arvoinen muiden kanssa	48
Oma asema yhteiskunnassa: Viranomaiset ottavat asiani vakavasti ja kohtelevat minua reilusti	48
Ongelmistaan huolimatta Yhdysvallat on länsimaisten arvojen keskeinen puolustaja maailmassa ja Suomellekin tärkeä kumppani	27
Onko eurosta ja EMU-jäsenyydestä hyötyä vai haittaa Suomelle nykyisessä taloustilanteessa?	85
Onko työsuhteenne?	89
Painokerroin	93
Politiikan moraalia moititaan maassamme suotta, sillä valtaosa poliitikoistamme on rehellisiä ja tunnollisia ihmisiä	13
Puolueet ovat ajautuneet yhä kauemmas tavallisen ihmisen ongelmista	11
Sukupuoli	86
Suomalaisten tulisi tehokkaasti varjella kulttuurinsa omaleimaisuutta yhä lisääntyvää kansainvälistymistä vastaan	16
Suomalaisten varauksellinen suhtautuminen ulkomaalaisiin on viisasta varovaisuutta, ei tietämättömyyttä tai rasismia	17
Suomen ei pitäisi ottaa kantaa sellaisiin kansainvälisiin kysymyksiin, jotka asettaisivat hyvät Venäjä-suhteemme vaakalaudalle	25
Suomen ja koko EU:n pitäisi tiukentaa maahanmuuttopolitiikkaansa	20
Suomen kasvava työvoimapula on ratkaistavissa vain ulkomaalaisen työvoiman avulla	18
Suomen päättäjät keskittyvät liiaksi kansainvälisiin kysymyksiin unohtaen kotimaan ongelmat	24
Suomen tulisi liittyä NATOon	23
Suomen tulisi pysyttäytyä NATO:n ulkopuolella siinäkin tapauksessa, että Ruotsi liittyisi puolustusliittoon	24
Suomessa asuvilla on kaikissa oloissa oltava oikeus yhteiskunnan takaamaan perustoimeentu-	

loon	9
Suomessa käytävä keskustelu maahanmuutosta ei ole riittävän suorapuheista ja ongelmia avoimesti esille tuovaa	22
Suomessa on hyväksyttävä se, että palkka voi jäädä niin alhaiseksi, että riittävään toimeentuloon tarvitaan lisäksi sosiaaliturvaa	28
Suomi on mennyt liian pitkälle mukaan globalisaatioon, jatkossa maamme pitäisi palata kohti kansallisempaa taloutta ja politiikkaa	27
Suurempi ongelma kuin ulkomaalaisten tulo Suomeen maallemme on pätevien ja kyvykkäiden suomalaisten muutto ulkomaille	19
Syntymävuosi (paneelitaustoissa)	92
Talouden yhteenlasketut bruttotulot (paneelitaustoissa)	93
Toimiala, jolla työskentelette tai viimeksi työskentelitte	90
Toimittajat ohjaavat liikaa mielipiteitä Suomessa	14
Turvapaikanhakijat ja työperäinen maahanmuutto ovat kaksi täysin eri asiaa, jotka tulisi pitää tarkoin erillään	21
Ulkomaalaisten lisääntyvä muutto Suomeen tuo maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita	16
Ulkomaalaisten lisääntyvä työskentely Suomessa toisi maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita	19
Vaikka hyvän sosiaaliturvan ja muiden julkisten palvelujen ylläpitäminen maksaa paljon, suomalainen hyvinvointivaltio on aina hintansa arvoinen	9
Vaikka Suomen on osaltaan kannettava vastuuta sodan ja vainon kohteeksi joutuneista pakolaisista, nykyisen suuruinen maahanmuutto on liikaa	20
Vaikka Venäjällä on omat ongelmansa, suomalaisilla ei ole nykyisin mitään syytä suhtautua suureen naapuriinsa kielteisesti	26
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Avioliitot ulkomaalaisten kanssa parantavat kansamme geeniperimää	42
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Erilaisista etnisistä ryhmistä peräisin olevat eivät koskaan voi sopeutua oloihimme	41
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Maahanmuuttajat hyödyttävät maamme taloutta	36
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Maamme ulkomaalaispolitiikka on liian tiukkaa ja torjuvaa	34
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Pakolaiset saavat paljon paremmat sosiaaliedut kuin suomalaiset	38
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Rikollisuus ja levottomuudet lisääntyvät ulkomaalaisten myötä	39
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Suomalaisten suhtautumisessa ulkomaalaisiin on paljon rasismia	39
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Suomen tulee ottaa vastaan ulkomaalaisia jo täyttääkseen	

kansainväliset velvoitteensa	41
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tiukka 'rajat kiinni'-politiikka on häpeäksi maamme maineelle sivistysvaltiona	43
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tulijat eivät kunnioita riittävästi maamme tapoja ja elämänmuotoa	38
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tulijat haluavat vain hyötyä elintasostamme ja sosiaaliturvastamme	40
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Työelämä tarvitsee enenevästi maahanmuuttajia	37
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset ovat rikkaus maamme kulttuurille ja henkisellemme	35
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset ovat yleisesti ottaen kunnollisia ja sympaattisia ihmisiä	40
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset vievät liiaksi työpaikkoja suomalaisilta	35
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaisilla on paljon myönteistä annettavaa maallemme	44
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaisten maahanmuuttoa tulisi rajoittaa nykyisestä	42
Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Vain harvat turvapaikkaa hakevat ovat todellisessa hätänsä	36
Yhdysvallat toimii maailmanpolitiikassa oikein ja ansaitsee myös suomalaisten tuen	26
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Aineellinen hyvinvointi, elintaso	67
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Demokratian toimivuus, kansalaisten vaikutusmahdollisuudet	64
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Henkinen hyvinvointi, ihmisten onnellisuus	68
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Kansallisen kulttuurin asema	72
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Koulutusjärjestelmä, koulutuksen taso/kehitys	71
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Luonnon ja ympäristön tila	67
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Markkinatalousjärjestelmä ja sen kehityspiirteet	63
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Median/tiedonvälityksen taso ja toimintatavat	70
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Oikeusjärjestelmän toimivuus	69
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Sisäinen turvalli-	

suus, rikollisuuden ja väkivallan määrä	65
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Sosiaaliturvan taso ja kattavuus	70
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Suomalaisten itsetunto	73
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Suomen asema Euroopan maiden joukossa	63
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Teknologinen kehitys ja sen vaikutukset yhteiskuntaan	71
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Tulo- ja hyvinvointierot väestöryhmien kesken	66
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Työolot, työpaikkojen ilmapiiri	64
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Ulkoinen turvallisuus, maamme turvallisuuspoliittinen asema	65
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Yleinen yhteiskuntamoraali	68
Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Yritysten asema/toimintaedellytykset	69
Yhteiskunnan tuista on tullut saavutettuja etuja, joita käyttävät surutta sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi	8
Yhteiskuntamme eliitti ajaa vain omia etujaan, eikä välitä tavallisten suomalaisten elinolosuhteista	13

3.3 Muuttujaryhmät

Muuttujaryhmä

Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

[Q1A_1] Kattava sosiaaliturva ja pitkälle viety yhteiskunnan huolenpito tekevät ihmisistä laiskoja ja aloitekyvyttömiä	8
[Q1A_2] Yhteiskunnan tuista on tullut saavutettuja etuja, joita käyttävät surutta sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi	8
[Q1A_3] Vaikka hyvän sosiaaliturvan ja muiden julkisten palvelujen ylläpitäminen maksaa paljon, suomalainen hyvinvointivaltio on aina hintansa arvoinen	9
[Q1A_4] Suomessa asuvilla on kaikissa oloissa oltava oikeus yhteiskunnan takaamaan perustoimeentuloon	9
[Q1A_5] Julkiset hyvinvointipalvelut ja -tuet tulisi kohdentaa lähinnä vain niitä eniten tarvitseville ja heikoimmassa asemassa oleville	10
[Q1A_6] Olen kiinnostunut politiikasta ja seuraan sitä aktiivisesti	10
[Q1A_7] Mikään puolue ei aja juuri minulle tärkeitä asioita	11
[Q1A_8] Puolueet ovat ajautuneet yhä kauemmas tavallisen ihmisen ongelmista	11
[Q1A_9] Demokratia toimii Suomessa niin hyvin, että puheet kansalaisten huonoista vaikutusmahdollisuuksista ovat vailla pohjaa	12
[Q1A_10] Maamme kaipaa vahvoja johtajia, jotka kykenevät palauttamaan yhteiskuntaamme kurin ja järjestyksen sekä oikeiden arvojen kunnioituksen	12
[Q1A_11] Poliitiikan moraalialia moititaan maassamme suotta, sillä valtaosa poliitikoistamme on rehellisiä ja tunnollisia ihmisiä	13
[Q1A_12] Yhteiskuntamme eliitti ajaa vain omia etujaan, eikä välitä tavallisten suomalaisten elinolosuhteista	13
[Q1A_13] Etujärjestöillä on maassamme aivan liian paljon vaikutusvaltaa poliittisessa päätöksenteossa	14
[Q1A_14] Toimittajat ohjaavat liikaa mielipiteitä Suomessa	14
[Q1A_15] Nyky-Suomessa kansalaisten mielipiteet välittyvät päätöksentekijöille paremmin kansalaisliikkeiden kautta kuin puolueiden kautta	15
[Q1A_16] Asioiden yksinkertaistaminen, tahallinen vääristely ja suoranainen valehtelu politiikassa ovat yleistyneet	15
[Q1A_17] Ulkomaalaisten lisääntyvä muutto Suomeen tuo maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita	16
[Q1A_18] Suomalaisten tulisi tehokkaasti varjella kulttuurinsa omaleimaisuutta yhä lisääntyvää kansainvälistymistä vastaan	16
[Q1A_19] Suomalaisten varauksellinen suhtautuminen ulkomaalaisiin on viisasta varovaisuutta, ei tietämättömyyttä tai rasismia	17

[Q1A_20] Maamme väestön ikääntyminen ja uhkaava vähentyminen edellyttävät ulkomaalais- ten Suomeen muuton helpottamista	17
--	----

Muuttujaryhmä

Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

[Q1B_1] Maassamme tietyillä kapeilla erikoisaloilla esiintyvää työvoimapulaa tulisi helpottaa ulkomaalaisen työvoiman avulla	18
[Q1B_2] Suomen kasvava työvoimapula on ratkaistavissa vain ulkomaalaisen työvoiman avulla 18	
[Q1B_3] Suurempi ongelma kuin ulkomaalaisten tulo Suomeen maallemme on pätevien ja ky- vykkäiden suomalaisten muutto ulkomaille	19
[Q1B_4] Ulkomaalaisten lisääntyvä työskentely Suomessa toisi maahamme hyödyllisiä kan- sainvälisiä vaikutteita	19
[Q1B_5] Vaikka Suomen on osaltaan kannettava vastuuta sodan ja vainon kohteeksi joutuneista pakolaisista, nykyisen suuruinen maahanmuutto on liikaa	20
[Q1B_6] Suomen ja koko EU:n pitäisi tiukentaa maahanmuuttopolitiikkaansa	20
[Q1B_7] Niin sanottu ulkomaisen työvoiman tarvehankinta tulee poistaa	21
[Q1B_8] Turvapaikanhakijat ja työperäinen maahanmuutto ovat kaksi täysin eri asiaa, jotka tulisi pitää tarkoin erillään	21
[Q1B_9] Suomessa käytävä keskustelu maahanmuutosta ei ole riittävän suorapuheista ja ongel- mia avoimesti esille tuovaa	22
[Q1B_10] Muukalaisvihasta ja rasistisesta puheesta on tullut Suomessa lähes jokapäiväistä .	22
[Q1B_11] Suomen tulisi liittyä NATOon	23
[Q1B_12] Kannattaisin Suomen NATO-jäsenyyttä, jos maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä 23	
[Q1B_13] Suomen tulisi pysyttäytyä NATO:n ulkopuolella siinäkin tapauksessa, että Ruotsi liit- tyisi puolustusliittoon	24
[Q1B_14] Suomen päättäjät keskittyvät liiaksi kansainvälisiin kysymyksiin unohtaen kotimaan ongelmat	24
[Q1B_15] Ilmastokysymykset ovat ulkopoliitikassa jo turvallisuuspolitiikkaakin tärkeämpiä	25
[Q1B_16] Suomen ei pitäisi ottaa kantaa sellaisiin kansainvälisiin kysymyksiin, jotka asettaisi- vat hyvät Venäjä-suhteemme vaakalaudalle	25
[Q1B_17] Vaikka Venäjällä on omat ongelmansa, suomalaisilla ei ole nykyisin mitään syytä suhtautua suureen naapuriinsa kielteisesti	26
[Q1B_18] Yhdysvallat toimii maailmanpolitiikassa oikein ja ansaitsee myös suomalaisten tuen 26	
[Q1B_19] Ongelmistaan huolimatta Yhdysvallat on länsimaisten arvojen keskeinen puolustaja maailmassa ja Suomellekin tärkeä kumppani	27

[Q1B_20] Suomi on mennyt liian pitkälle mukaan globalisaatioon, jatkossa maamme pitäisi palata kohti kansallisempaa taloutta ja politiikkaa	27
[Q1B_21] Nykytilanteessa on vaara, että Suomi käpertyy sisäänpäin ja jää syrjään kansainvälisestä kehityksestä	28
[Q1B_22] Suomessa on hyväksyttävä se, että palkka voi jäädä niin alhaiseksi, että riittävään toimeentuloon tarvitaan lisäksi sosiaaliturvaa	28
[Q1B_23] Kaikilla suomalaisilla on velvollisuus tehdä työtä yhteiseksi hyväksi	29
[Q1B_24] Jokaisella Suomessa asuvalla on velvollisuus tehdä työtä ja maksaa veroja hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi	29

Muuttujaryhmä

Suomessa tullaan lähitulevaisuudessa uudistamaan sosiaaliturvaa (esimerkiksi työttömyys-, asumis-, opinto- ja toimeentulotuet). Miten sinä suhtaudut asiaan? Seuraavassa esitetään kuusi väittämää. Kumpi väittämistä (A vai B) vastaa paremmin omaa näkemystäsi? Anna vastauksesi asteikolla 1–5 (1= Väittämä A vastaa selvästi paremmin, 5= Väittämä B vastaa selvästi paremmin).

[Q2_1] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Sosiaaliturvan saamiselle pitää aina olla selvästi osoitettava syy / Esimerkiksi 500-600 euron suuruinen sosiaaliturva voitaisiin maksaa kaikille ilman erillistä syytä?	30
[Q2_2] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Yhteiskunnan pitää edellyttää terveeltä ja työikäiseltä vastiketta sosiaaliturvalle / Yhteiskunnan ei pidä vaatia terveeltä ja työikäiseltä sosiaaliturvan saajalta vastiketta	31
[Q2_3] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Pitäisi uudistaa yhdistämällä mahdollisimman monta tukimuotoa yhdeksi tueksi / Jokaisella eri etuudella on oma käyttötarkoituksensa, eikä niitä pidä yhdistää?	31
[Q2_4] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Pitää olla yksilökohtaista, eli määräytyä henkilökohtaisen tilanteen mukaan / Etuuksien tasoa määriteltessä pitää ottaa huomioon muiden samassa kotitaloudessa asuvien tulot?	32
[Q2_5] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Ei voida tulevaisuudessa käyttää enempää rahaa, koska julkinen talous on tiukoilla / Tasoa pitää parantaa vaikka se merkitsisi leikkauksia menoihin tai verojen korottamista?	33
[Q2_6] Kumpi vastaa näkemystäsi sosiaaliturvan uudistuksesta: Tarkoitus on antaa rahallista taloudellista tukea, ei ohjata tai neuvoa aikuisia ihmisiä / Painopistettä pitäisi siirtää lisäämällä taloudellisen tuen rinnalle ohjausta ja neuvontaa?	34

Muuttujaryhmä

Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asioita koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

[Q3_1] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Maamme ulkomaalaispolitiikka on liian tiukkaa	
--	--

ja torjuvaa	34
[Q3_2] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset vievät liiaksi työpaikkoja suomalaisilta	35
[Q3_3] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset ovat rikkaus maamme kulttuurille ja henkiseen ilmapiirille	35
[Q3_4] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Vain harvat turvapaikkaa hakevat ovat todellisessa hädässä	36
[Q3_5] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Maahanmuuttajat hyödyttävät maamme taloutta	36
[Q3_6] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Työelämä tarvitsee enenevästi maahanmuuttajia	37
[Q3_7] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Pakolaiset saavat paljon paremmat sosiaaliset kuin suomalaiset	38
[Q3_8] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tulijat eivät kunnioita riittävästi maamme tapoja ja elämänmuotoa	38
[Q3_9] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Rikollisuus ja levottomuudet lisääntyvät ulkomaalaisten myötä	39
[Q3_10] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Suomalaisten suhtautumisessa ulkomaalaisiin on paljon rasismia	39
[Q3_11] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaiset ovat yleisesti ottaen kunnollisia ja sympaattisia ihmisiä	40
[Q3_12] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tulijat haluavat vain hyötyä elintasostamme ja sosiaaliturvastamme	40
[Q3_13] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Suomen tulee ottaa vastaan ulkomaalaisia jo täyttääkseen kansainväliset velvoitteensa	41
[Q3_14] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Erilaisista etnisistä ryhmistä peräisin olevat eivät koskaan voi sopeutua oloihimme	41
[Q3_15] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Avioliitot ulkomaalaisten kanssa parantavat kansamme geeniperimää	42
[Q3_16] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaisten maahanmuuttoa tulisi rajoittaa nykyisestä	42
[Q3_17] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Tiukka 'rajat kiinni'-politiikka on häpeäksi maamme maineelle sivistysvaltiona	43
[Q3_18] Vastaa näkemyksiä maahanmuutosta: Ulkomaalaisilla on paljon myönteistä annettavaa maallemme	44

Muuttujaryhmä

Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä? Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

3. Hakemistot

[Q4_1] Oma asema yhteiskunnassa: Poliitikot yleisesti ottaen ymmärtävät ja kunnioittavat kaltaisten ihmisten elämäntapaa	44
[Q4_2] Oma asema yhteiskunnassa: Ammatistani/alasta, jolla työskentelen annetaan mediassa asiallinen ja oikea kuva	45
[Q4_3] Oma asema yhteiskunnassa: Päätöksentekijöitä kiinnostaa, mitä mieltä minä olen ja he kuuntelevat minua	45
[Q4_4] Oma asema yhteiskunnassa: Tunnen, että muut ihmiset kunnioittavat minua	46
[Q4_5] Oma asema yhteiskunnassa: Media kuvaa kaltaisessani elämäntilanteessa olevia ihmisiä asiallisesti ja oikein	46
[Q4_6] Oma asema yhteiskunnassa: Saan mielestäni hyvän vastineen maksamilleni veroille	47
[Q4_7] Oma asema yhteiskunnassa: Juuri nyt politiikassa pinnalla olevat kysymykset ovat minulle tärkeitä	47
[Q4_8] Oma asema yhteiskunnassa: Viranomaiset ottavat asiani vakavasti ja kohtelevat minua reilusti	48
[Q4_9] Oma asema yhteiskunnassa: Tunnen olevani tasa-arvoinen muiden kanssa	48

Muuttujaryhmä

Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

[Q5_1] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Eduskunta?	49
[Q5_2] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Kirkko?	49
[Q5_3] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Oikeuslaitos?	50
[Q5_4] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Ammattiyhdistysliike?	50
[Q5_5] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Työnantajajärjestöt?	51
[Q5_6] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Poliittiset puolueet?	51
[Q5_7] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maan (nykyinen) hallitus?	52
[Q5_8] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Tasavallan (nykyinen) presidentti?	52
[Q5_9] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Valtion virkamiehistö?	53
[Q5_10] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Euroopan unioni, EU?	53
[Q5_11] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Ympäris-	

töjärjestöt?	54
[Q5_12] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Yleensä kansalaisjärjestöt?	54
[Q5_13] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Poliisi?	55
[Q5_14] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Puolustusvoimat?	55
[Q5_15] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Suuryritykset, pörssiyritykset?	56
[Q5_16] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Pienyritykset, yksityisyrittäjät?	56
[Q5_17] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maamme koulutusjärjestelmä?	57
[Q5_18] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Sosiaaliturvajärjestelmä?	57
[Q5_19] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Markkinatalousjärjestelmä?	58
[Q5_20] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Pankit, pankkijärjestelmä?	58
[Q5_21] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Sosiaalinen media (Facebook, Twitter, Instagram jne.)?	59
[Q5_22] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Yleisradio YLE?	59
[Q5_23] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Wikipedia?	60
[Q5_24] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Helsingin Sanomat?	60
[Q5_25] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Google?	61
[Q5_26] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: MTV3?	61
[Q5_27] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Oman maakuntasi johtava sanomalehti?	62
[Q5_28] Kuinka suurta luottamusta tunnet yhteiskunnan toimijoita ja asioita kohtaan: Maamme tiedotusvälineet yleensä?	62

Muuttujaryhmä

Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osaluokkia ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttu-

neet?

[Q6_1] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Suomen asema Euroopan maiden joukossa	63
[Q6_2] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Markkinatalousjärjestelmä ja sen kehityspiirteet	63
[Q6_3] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Demokratian toimivuus, kansalaisten vaikutusmahdollisuudet	64
[Q6_4] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Työolot, työpaikkojen ilmapiiri	64
[Q6_5] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Ulkoinen turvallisuus, maamme turvallisuuspoliittinen asema	65
[Q6_6] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Sisäinen turvallisuus, rikollisuuden ja väkivallan määrä	65
[Q6_7] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Tulo- ja hyvinvointierot väestöryhmien kesken	66
[Q6_8] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Luonnon ja ympäristön tila	67
[Q6_9] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Aineellinen hyvinvointi, elintaso	67
[Q6_10] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Henkinen hyvinvointi, ihmisten onnellisuus	68
[Q6_11] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Yleinen yhteiskuntamoraali	68
[Q6_12] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Oikeusjärjestelmän toimivuus	69
[Q6_13] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Yritysten asema/toimintaedellytykset	69
[Q6_14] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Median/tiedonvälityksen taso ja toimintatavat	70
[Q6_15] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Sosiaaliturvan taso ja kattavuus	70
[Q6_16] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Koulutusjärjestelmä, koulutuksen taso/kehitys	71
[Q6_17] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Teknologinen kehitys ja sen vaikutukset yhteiskuntaan	71
[Q6_18] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Kansallisen kulttuurin asema	72
[Q6_19] Yhteiskunnan osa-alueiden ja muiden asioiden muutokset 10 vuoden aikana: Suomalaisien itsetunto	73

Muuttujaryhmä

Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla?

[Q7_1] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Sotilaallinen hyökkäys Suomeen	73
[Q7_2] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Hybridivaikuttaminen, suomalaisen yhteiskunnan horjuttaminen eri keinoin	74
[Q7_3] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Terrori-isku Suomessa	74
[Q7_4] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Uusi laajamittainen talouskriisi maailmalla	75
[Q7_5] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Jengisodat, mellakat, tuhotyöt	75
[Q7_6] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Vaaleihin vaikuttaminen maamme rajojen ulkopuolelta	76
[Q7_7] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Ilmaston lämpeneminen	76
[Q7_8] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Tietovarkauden kohteeksi joutuminen	77
[Q7_9] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Poliittisten ääriyhmien väkivalta	77
[Q7_10] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Pandemiat ja tarttuvat taudit	78
[Q7_11] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Hallitsematon siirtolaisaalto Eurooppaan	78
[Q7_12] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Väkivallan kohteeksi joutuminen	79
[Q7_13] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Kotiin tai muuhun omaisuuteen kohdistuva ryöstö	79
[Q7_14] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Kyberiskut Suomeen, tietoverkkojen lamauttaminen	80
[Q7_15] Arvio uhkien suuruudesta yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesesi kohdalla: Työn ja toimeentulon menettäminen	80

Muuttujaryhmä

Perustuslakimme mukaan Suomen ulkopoliittikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston (hallituksen) kanssa. Silti myös muilla toimijoilla on oma roolinsa asiansa. Millaisen arvosanan ulkopoliittikan hoidosta antaisitte seuraaville?

[Q8_1] Arvosana ulkopoliittikan hoidosta: Maamme ulkopoliittikka kokonaisuutena	81
---	----

3. Hakemistot

[Q8_2] Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Presidentti Sauli Niinistö	81
[Q8_3] Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Pääministeri Juha Sipilä	82
[Q8_4] Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Ulkoministeri Timo Soini	82
[Q8_5] Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Puolustusministeri Jussi Niinistö	83
[Q8_6] Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Nykyinen Sipilän hallitus kokonaisuutena	83
[Q8_7] Arvosana ulkopolitiikan hoidosta: Ulkoministeriön virkamiehistö	84

Liite A

Kyselylomake suomeksi

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Tervetuloa uuteen Internet-paneelitutkimukseen! Painamalla → -painiketta pääsette tutkimuksessa eteenpäin seuraavaan kysymykseen. Tarvittaessa palatkaa edelliseen kysymykseen ← -painikkeesta.

1a. Mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Kattava sosiaaliturva ja pitkälle viety yhteiskunnan huolenpito tekevät ihmisistä laiskoja ja aloitekyvyttömiä	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteiskunnan tuista on tullut saavutettuja etuja, joita käyttävät surutta sellaisetkin, jotka eivät niitä välttämättä tarvitsisi	☐	☐	☐	☐	☐
Vaikka hyvän sosiaaliturvan ja muiden julkisten palvelujen ylläpitäminen maksaa paljon, suomalainen hyvinvointivaltio on aina hintansa arvoinen	☐	☐	☐	☐	☐
Suomessa asuvilla on kaikissa oloissa oltava oikeus yhteiskunnan takaamaan perustoimeentuloon	☐	☐	☐	☐	☐
Julkiset hyvinvointipalvelut ja -tuet tulisi kohdentaa lähinnä vain niitä eniten tarvitseville ja heikoimmassa asemassa oleville	☐	☐	☐	☐	☐
Olen kiinnostunut politiikasta ja seuran sitä aktiivisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Mikään puolue ei aja juuri minulle tärkeitä asioita	☐	☐	☐	☐	☐
Puolueet ovat ajautuneet yhä kauemmas tavallisen ihmisen ongelmista	☐	☐	☐	☐	☐
Demokratia toimii Suomessa niin hyvin, että puheet kansalaisten huonoista vaikutusmahdollisuuksista ovat vailla pohjaa	☐	☐	☐	☐	☐
Maamme kaipaa vahvoja johtajia, jotka kykenevät palauttamaan yhteiskuntaamme kurin ja järjestyksen sekä oikeiden arvojen kunnioituksen	☐	☐	☐	☐	☐
Politiikan moraalialia moititaan maassamme suotta, sillä valtaosa poliitikoistamme on rehellisiä ja tunnollisia ihmisiä	☐	☐	☐	☐	☐

Yhteiskuntamme eliitti ajaa vain omia etujaan, eikä välitä tavallisten suomalaisten elinolosuhteista	☐	☐	☐	☐	☐
Etujärjestöillä on maassamme aivan liian paljon vaikutusvaltaa poliittisessa päätöksenteossa	☐	☐	☐	☐	☐
Toimittajat ohjaavat liikaa mielipiteitä Suomessa	☐	☐	☐	☐	☐
Nyky-Suomessa kansalaisten mielipiteet välittyvät päätöksentekijöille paremmin kansalaisliikkeiden kautta kuin puolueiden kautta	☐	☐	☐	☐	☐
Asioiden yksinkertaistaminen, tahallinen vääristely ja suoranainen valehtelu politiikassa ovat yleistyneet	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkomaalaisten lisääntyvä muutto Suomeen tuo maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita	☐	☐	☐	☐	☐
Suomalaisten tulisi tehokkaasti varjella kulttuurinsa omaleimaisuutta yhä lisääntyvää kansainvälistymistä vastaan	☐	☐	☐	☐	☐
Suomalaisten varauksellinen suhtautuminen ulkomaalaisiin on viisasta varovaisuutta, ei tietämättömyyttä tai rasismia	☐	☐	☐	☐	☐
Maamme väestön ikääntyminen ja uhkaava vähentyminen edellyttävät ulkomaalaisten Suomeen muuton helpottamista	☐	☐	☐	☐	☐

1b. Entä mitä mieltä olette seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Maassamme tietyillä kapeilla erikoisaloilla esiintyvää työvoimapulaa tulisi helpottaa ulkomaalaisen työvoiman avulla	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen kasvava työvoimapula on ratkaistavissa vain ulkomaalaisen työvoiman avulla	☐	☐	☐	☐	☐
Suurempi ongelma kuin ulkomaalaisten tulo Suomeen maallemme on pätevien ja kyvykkäiden suomalaisten muutto ulkomaille	☐	☐	☐	☐	☐

Ulkomaalaisten lisääntyvä työskentely Suomessa toisi maahamme hyödyllisiä kansainvälisiä vaikutteita	☐	☐	☐	☐	☐
Vaikka Suomen on osaltaan kannettava vastuuta sodan ja vainon kohteeksi joutuneista pakolaisista, nykyisen suuruinen maahanmuutto on liikaa	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen ja koko EU:n pitäisi tiukentaa maahanmuuttopolitiikkaansa	☐	☐	☐	☐	☐
Niin sanottu ulkomaisen työvoiman tarvehankinta tulee poistaa	☐	☐	☐	☐	☐
Turvapaikanhakijat ja työperäinen maahanmuutto ovat kaksi täysin eri asiaa, jotka tulisi pitää tarkoin erillään	☐	☐	☐	☐	☐
Suomessa käytävä keskustelu maahanmuutosta ei ole riittävän suorapuheista ja ongelmia avoimesti esille tuovaa	☐	☐	☐	☐	☐
Muukalaisvihasta ja rasistisesta puheesta on tullut Suomessa lähes jokapäiväistä	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen tulisi liittyä NATOon	☐	☐	☐	☐	☐
Kannattaisin Suomen NATO-jäsenyyttä, jos maamme ylin valtiojohto puoltaisi sitä	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen tulisi pysyttävä NATO:n ulkopuolella siinäkin tapauksessa, että Ruotsi liittyisi puolustusliittoon	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen päättäjät keskittyvät liiaksi kansainvälisiin kysymyksiin unohtaen kotimaan ongelmat	☐	☐	☐	☐	☐
Ilmastokysymykset ovat ulkopoliitikassa jo turvallisuuspolitiikkaakin tärkeämpiä	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen ei pitäisi ottaa kantaa sellaisiin kansainvälisiin kysymyksiin, jotka asettaisivat hyvät Venäjä-suhteemme vaakalaudalle	☐	☐	☐	☐	☐
Vaikka Venäjällä on omat ongelmansa, suomalaisilla ei ole nykyisin mitään syytä suhtautua suureen naapuriinsa kielteisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Yhdysvallat toimii maailmanpolitiikassa oikein ja ansaitsee myös suomalaisten tuen	☐	☐	☐	☐	☐
Ongelmistaan huolimatta Yhdysvallat on länsimaisten arvojen keskeinen puolustaja maailmassa ja Suomellekin tärkeä kumppani	☐	☐	☐	☐	☐

Suomi on mennyt liian pitkälle mukaan globalisaatioon, jatkossa maamme pitäisi palata kohti kansallisempaa taloutta ja politiikkaa	☐	☐	☐	☐	☐
Nykytilanteessa on vaara, että Suomi käpertyy sisäänpäin ja jää syrjään kansainvälisestä kehityksestä	☐	☐	☐	☐	☐
Suomessa on hyväksyttävä se, että palkka voi jäädä niin alhaiseksi, että riittävään toimeentuloon tarvitaan lisäksi sosiaaliturvaa	☐	☐	☐	☐	☐
Kaikilla suomalaisilla on velvollisuus tehdä työtä yhteiseksi hyväksi	☐	☐	☐	☐	☐
Jokaisella Suomessa asuvalla on velvollisuus tehdä työtä ja maksaa veroja hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi	☐	☐	☐	☐	☐

2. Suomessa tullaan lähitulevaisuudessa uudistamaan sosiaaliturvaa (esimerkiksi työttömyys-, asumis-, opinto- ja toimeentulotuet). Miten sinä suhtaudut asiaan? Seuraavassa esitetään kuusi väittämäparia. Kumpi väittämistä (A vai B) vastaa paremmin omaa näkemystäsi? Anna vastauksesi asteikolla 1–5 (1= Väittämä A vastaa selvästi paremmin, 5= Väittämä B vastaa selvästi paremmin).

	1	2	3	4	5
A: Sosiaaliturvan saamiselle pitää aina olla selvästi osoitettava syy (työttömyys, pienituloisuus, sairaus, vanhemmuus, opiskelu jne.)	☐	☐	☐	☐	☐
A: Yhteiskunnan pitää edellyttää terveeltä ja työikäiseltä vastiketta sosiaaliturvalle (työnhakua, opintoja, suostumista aktivointitoimiin jne.)	☐	☐	☐	☐	☐
A: Sosiaaliturvaa pitäisi uudistaa yhdistämällä mahdollisimman monta tukimuotoa yhdeksi tueksi	☐	☐	☐	☐	☐
A: Sosiaaliturvan pitää olla yksilökohtaista, eli määräytyä henkilökohtaisen tilanteen mukaan riippumatta siitä, paljonko esimerkiksi puoliso ansaitsee	☐	☐	☐	☐	☐
A: Sosiaaliturvaan ei voida tulevaisuudessa käyttää juurikaan nykyistä enempää rahaa, koska julkinen talous on tiukoilla (mm. kestävyysvaje)	☐	☐	☐	☐	☐
A: Sosiaaliturvan tarkoitus on antaa rahallista taloudellista tukea, ei ohjata tai neuvoa aikuisia ihmisiä	☐	☐	☐	☐	☐

B: Esimerkiksi 500-600 euron suuruinen sosiaaliturva (perustulo tai kansalaispalkka) voitaisiin maksaa kaikille ilman erillistä syytä	☐	☐	☐	☐	☐
B: Yhteiskunnan ei pidä vaatia terveeltä ja työikäiseltä sosiaaliturvan saajalta aktiivisuutta tai muuta vastiketta	☐	☐	☐	☐	☐
B: Sosiaaliturvan jokaisella eri etuudella on oma käyttötarkoituksensa, eikä niitä pidä yhdistää	☐	☐	☐	☐	☐
B: Sosiaaliturvan etuuksien tasoa määrittellessä pitää ottaa huomioon muiden samassa kotitaloudessa asuvien tulot	☐	☐	☐	☐	☐
B: Sosiaaliturvan tasoa pitää parantaa siinäkin tapauksessa, että se merkitsisi leikkauksia joihinkin muihin menoihin tai verojen korottamista	☐	☐	☐	☐	☐
B: Sosiaaliturvan painopistettä pitäisi siirtää lisäämällä taloudellisen tuen rinnalle ohjausta ja neuvontaa	☐	☐	☐	☐	☐

3. Maahanmuutto herättää maassamme paljon keskustelua. Seuraavassa on lueteltu eräitä asiaa koskevia yleistäviä väitteitä ja luonnehdintoja. Miten ne vastaavat sinun henkilökohtaisia näkemyksiäsi?

	Erittäin hyvin	Melko hyvin	Vaikea sanoa	Melko huonosti	Erittäin huonosti
Maamme ulkomaalaispolitiikka on liian tiukkaa ja torjuvaa	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkomaalaiset vievät liiaksi työpaikkoja suomalaisilta	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkomaalaiset ovat rikkaus maamme kulttuurille ja henkiselle ilmapiirille	☐	☐	☐	☐	☐
Vain harvat turvapaikkaa hakevat ovat todellisessa hädässä	☐	☐	☐	☐	☐
Maahanmuuttajat hyödyttävät maamme taloutta	☐	☐	☐	☐	☐
Työelämä tarvitsee enenevästi maahanmuuttajia	☐	☐	☐	☐	☐
Pakolaiset saavat paljon paremmat sosiaaliedut kuin suomalaiset	☐	☐	☐	☐	☐
Tulijat eivät kunnioita riittävästi maamme tapoja ja elämänmuotoa	☐	☐	☐	☐	☐
Rikollisuus ja levottomuudet lisääntyvät ulkomaalaisten myötä	☐	☐	☐	☐	☐

Suomalaisten suhtautumisessa ulkomaalaisiin on paljon rasismia	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkomaalaiset ovat yleisesti ottaen kunnollisia ja sympaattisia ihmisiä	☐	☐	☐	☐	☐
Tulijat haluavat vain hyötyä elintasostamme ja sosiaaliturvastamme	☐	☐	☐	☐	☐
Suomen tulee ottaa vastaan ulkomaalaisia jo täyttääkseen kansainväliset velvoitteensa	☐	☐	☐	☐	☐
Erilaisista etnisistä ryhmistä peräisin olevat eivät koskaan voi sopeutua oloihimme	☐	☐	☐	☐	☐
Avoliitot ulkomaalaisten kanssa parantavat kansamme geeniperimää	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkomaalaisten maahanmuuttoa tulisi rajoittaa nykyisestä	☐	☐	☐	☐	☐
Tiukka 'rajat kiinni'-politiikka on häpeäksi maamme maineelle sivistysvaltiona	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkomaalaisilla on paljon myönteistä annettavaa maallemme	☐	☐	☐	☐	☐

4. Millaiseksi koet henkilökohtaisesti oman asemasi suomalaisessa yhteiskunnassa tällä hetkellä? Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Poliitikot yleisesti ottaen ymmärtävät ja kunnioittavat kaltaisteni ihmisten elämäntapaa	☐	☐	☐	☐	☐
Ammatistani/alasta, jolla työskentelen annetaan mediassa asiallinen ja oikea kuva	☐	☐	☐	☐	☐
Päätöksentekijöitä kiinnostaa, mitä mieltä minä olen ja he kuuntelevat minua	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen, että muut ihmiset kunnioittavat minua	☐	☐	☐	☐	☐
Media kuvaa kaltaisessani elämäntilanteessa olevia ihmisiä asiallisesti ja oikein	☐	☐	☐	☐	☐
Saan mielestäni hyvän vastineen maksamilleni veroille	☐	☐	☐	☐	☐
Juuri nyt politiikassa pinnalla olevat kysymykset ovat minulle tärkeitä	☐	☐	☐	☐	☐
Viranomaiset ottavat asiani vakavasti ja kohtelevat minua reilusti	☐	☐	☐	☐	☐

Tunnen olevani tasa-arvoinen muiden kanssa

5. Seuraavassa on lueteltu joukko yhteiskunnan toimijoita ja asioita. Kuinka suurta luottamusta tunnet niitä kohtaan?

	Hyvin suurta	Melko suurta	Vaikea sanoa	Melko vähäistä	Hyvin vähäistä
Eduskunta	☐	☐	☐	☐	☐
Kirkko	☐	☐	☐	☐	☐
Oikeuslaitos	☐	☐	☐	☐	☐
Ammattiyhdistysliike	☐	☐	☐	☐	☐
Työnantajajärjestöt	☐	☐	☐	☐	☐
Poliittiset puolueet	☐	☐	☐	☐	☐
Maan (nykyinen) hallitus	☐	☐	☐	☐	☐
Tasavallan (nykyinen) presidentti	☐	☐	☐	☐	☐
Valtion virkamiehistö	☐	☐	☐	☐	☐
Euroopan unioni, EU	☐	☐	☐	☐	☐
Ympäristöjärjestöt	☐	☐	☐	☐	☐
Yleensä kansalaisjärjestöt	☐	☐	☐	☐	☐
Poliisi	☐	☐	☐	☐	☐
Puolustusvoimat	☐	☐	☐	☐	☐
Suuryritykset, pörssiyritykset	☐	☐	☐	☐	☐
Pienyritykset, yksityisyrittäjät	☐	☐	☐	☐	☐
Maamme koulutusjärjestelmä	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiaaliturvajärjestelmä	☐	☐	☐	☐	☐
Markkinatalousjärjestelmä	☐	☐	☐	☐	☐
Pankit, pankkijärjestelmä	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiaalinen media (Facebook, Twitter, Instagram jne.)	☐	☐	☐	☐	☐
Yleisradio YLE	☐	☐	☐	☐	☐
Wikipedia	☐	☐	☐	☐	☐
Helsingin Sanomat	☐	☐	☐	☐	☐
Google	☐	☐	☐	☐	☐
MTV3	☐	☐	☐	☐	☐
Oman maakuntasi johtava sanomalehti	☐	☐	☐	☐	☐
Maamme tiedotusvälineet yleensä	☐	☐	☐	☐	☐

6. Maailma muuttuu ja Suomi sen mukana. Alla on lueteltu joukko suomalaisen yhteiskunnan osa-alueita ja muita asioita. Miten ne ovat mielestäsi viimeisten kymmenen vuoden aikana muuttuneet?

	Suuri myönteinen muutos	Pieni myönteinen muutos	Ei muutosta/vaikea sanoa	Pieni kielteinen muutos	Suuri kielteinen muutos
Suomen asema Euroopan maiden joukossa	☐	☐	☐	☐	☐

Markkinatalousjärjestelmä ja sen kehityspiirteet	☐	☐	☐	☐	☐
Demokratian toimivuus, kansalaisten vaikutusmahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐
Työolot, työpaikkojen ilmapiiri	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkoinen turvallisuus, maamme turvallisuuspoliittinen asema	☐	☐	☐	☐	☐
Sisäinen turvallisuus, rikollisuuden ja väkivallan määrä	☐	☐	☐	☐	☐
Tulo- ja hyvinvointierot väestöryhmien kesken	☐	☐	☐	☐	☐
Luonnon ja ympäristön tila	☐	☐	☐	☐	☐
Aineellinen hyvinvointi, elintaso	☐	☐	☐	☐	☐
Henkinen hyvinvointi, ihmisten onnellisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Yleinen yhteiskuntamoraali	☐	☐	☐	☐	☐
Oikeusjärjestelmän toimivuus	☐	☐	☐	☐	☐
Yritysten asema/toimintaedellytykset	☐	☐	☐	☐	☐
Median/tiedonvälityksen taso ja toimintatavat	☐	☐	☐	☐	☐
Sosiaaliturvan taso ja kattavuus	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutusjärjestelmä, koulutuksen taso/kehitys	☐	☐	☐	☐	☐
Teknologinen kehitys ja sen vaikutukset yhteiskuntaan	☐	☐	☐	☐	☐
Kansallisen kulttuurin asema	☐	☐	☐	☐	☐
Suomalaisten itsetunto	☐	☐	☐	☐	☐

7. Turvallisuus ja erilaisiin uhkiin varautuminen on ajankohtainen puheenaihe. Kuinka suurina sinä pidät seuraavia uhkia yleisemmin Suomen tai henkilökohtaisesti itsesi/läheistesi kohdalla?

	Hyvin suuri uhka	Melko suuri uhka	Vaikea sanoa	Melko pieni uhka	Olematon uhka
Sotilaallinen hyökkäys Suomeen	☐	☐	☐	☐	☐
Hybridivaikuttaminen, suomalaisen yhteiskunnan horjuttaminen eri keinoin	☐	☐	☐	☐	☐
Terrori-isku Suomessa	☐	☐	☐	☐	☐
Uusi laajamittainen talouskriisi maailmalla	☐	☐	☐	☐	☐
Jengisodat, mellakat, tuhotyöt	☐	☐	☐	☐	☐
Vaaleihin vaikuttaminen maamme rajojen ulkopuolelta	☐	☐	☐	☐	☐
Ilmaston lämpeneminen	☐	☐	☐	☐	☐
Tietovarkauden kohteeksi joutuminen	☐	☐	☐	☐	☐
Poliittisten ääriryhmien väkivalta	☐	☐	☐	☐	☐
Pandemiat ja tarttuvat taudit	☐	☐	☐	☐	☐
Hallitsematon siirtolaisaalto Eurooppaan	☐	☐	☐	☐	☐

Väkivallan kohteeksi joutuminen	☐	☐	☐	☐	☐
Kotiin tai muuhun omaisuuteen kohdistuva ryöstö	☐	☐	☐	☐	☐
Kyberiskut Suomeen, tietoverkkojen lamauttaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Työn ja toimeentulon menettäminen	☐	☐	☐	☐	☐

8. Perustuslakimme mukaan Suomen ulkopoliitikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston (hallituksen) kanssa. Silti myös muilla toimijoilla on oma roolinsa asiassa. Millaisen arvosanan ulkopoliitiikan hoidosta antaisitte seuraaville?

	Erittäin hyvä	Melko hyvä	Melko huono	Erittäin huono	En osaa sanoa
Maamme ulkopoliitikka kokonaisuutena	☐	☐	☐	☐	☐
Presidentti Sauli Niinistö	☐	☐	☐	☐	☐
Pääministeri Juha Sipilä	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkoministeri Timo Soini	☐	☐	☐	☐	☐
Puolustusministeri Jussi Niinistö	☐	☐	☐	☐	☐
Nykyinen Sipilän hallitus kokonaisuutena	☐	☐	☐	☐	☐
Ulkoministeriön virkamiehistö	☐	☐	☐	☐	☐

9a. Miten suhtaudut nykyisin maamme EU-jäsenyyteen?

- Erittäin myönteisesti
- Melko myönteisesti
- Neutraalisti_
- Melko kielteisesti_
- Erittäin kielteisesti_
- En osaa sanoa

9b. Entä siihen, että rahayksikkömme vaihdettiin markasta euroksi?

- Erittäin myönteisesti
- Melko myönteisesti
- Neutraalisti_
- Melko kielteisesti_
- Erittäin kielteisesti_
- En osaa sanoa

9c. Onko eurosta ja EMU-jäsenyydestä hyötyä vai haittaa Suomelle nykyisessä taloustilanteessa?

- Paljon hyötyä_
- Jonkin verran hyötyä_
- Ei hyötyä eikä haittaa_
- Jonkin verran haittaa_

- Paljon haittaa_
- En osaa sanoa

9d. Jos kansanäänestys Suomen EU-jäsenyydestä järjestettäisiin nyt, äänestäisitkö jäsenyyden puolesta vai sitä vastaan?

- Puolesta_
- En osaa sanoa_
- Vastaan

Kysymme vielä joitakin taustatietojanne tulosten tilastollista ryhmittelyä varten. Sukupuoli

- Mies
- Nainen
- Muu

Ikäryhmä

- 18-25 vuotta
- 26-35 vuotta
- 36-45 vuotta
- 45-55 vuotta
- 56-65 vuotta
- Yli 65 vuotta

Asuinkunnan koko

- Alle 4000 asukasta
- 4000-8000 asukasta
- 8000-30 000 asukasta
- 30 000-80 000 asukasta
- Yli 80 000 asukasta

Maakunta, jonka alueella asutte

- Uusimaa
- Itä-Uusimaa
- Varsinais-Suomi
- Satakunta
- Häme
- Pirkanmaa
- Päijät-häme
- Kymenlaakso
- Etelä-Karjala
- Etelä-Savo
- Pohjois-Savo
- Pohjois-Karjala

- Keski-Suomi
- Etelä-Pohjanmaa
- Pohjanmaa (Vaasan rann.)
- Keski-Pohjanmaa
- Pohjois-Pohjanmaa
- Kainuu
- Lappi

Nykyinen tai viimeisin työnantajanne.

- Valtio
- Kunta tai kuntayhtymä
- Julkisomisteinen yritys
- Yksityinen (tai oma) yritys
- Järjestö tai yhdistys
- Jokin muu työnantaja
- En ole ollut mukana työelämässä

If = 1, 2, 3, 4, 5, 6, Only ask 'T6'

If = 1, 2, 3, 4, 5, 6, Only ask 'T7'

Oletteko...

- Kokopäivätyössä
- Puolipäivätyössä
- Osa-aikatyössä
- Muu työaikamuoto

Onko työsuhteenne...

- Vakituinen
- Määräaikainen

Millainen peruskoulutus Teillä on?

- Kansakoulu
- Keski- tai peruskoulu
- Ylioppilastutkinto

Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?

- Ei ammatillista koulutusta
- Ammattikurssi, muu lyhyt ammattikoulutus
- Ammattikoulu
- Opistotasoinen ammattikoulutus
- Ammattikorkeakoulututkinto
- Yliopisto- tai korkeakoulututkinto

Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvanne.

- Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
- Ylempi toimihenkilö
- Alempi toimihenkilö
- Työntekijä
- Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
- Maatalousyrittäjä
- Opiskelija
- Eläkeläinen
- Kotiäiti/koti-isä
- Työtön
- Muu

Toimiala, jolla työskentelette tai viimeksi työskentelite.

- Maa- ja metsätalous
- Teollisuus ja rakennustoiminta
- Yksityiset palvelut
- Julkiset palvelut
- En ole ollut mukana työelämässä

Kuulutteko johonkin ammatilliseen keskusjärjestöön?

- En kuulu
- Kyllä

If = 2, Only ask 'T12b'

Mihin kuulutte...

- SAK
- STTK
- Akava
- MTK

Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?

- KESK
- KOK
- SDP
- Vasemmistoliitto
- Vihreät
- RKP
- Kristillisdemokraatit
- Perussuomalaiset
- Siniset
- Jokin muu puolue tai ryhmittymä
- En äänestäisi lainkaan
- En osaa sanoa
- En halua sanoa

Mihin yhteiskuntaluokkaan katsotte lähinnä kuuluvanne?

- Työväenluokkaan
- Alempaan keskiluokkaan
- Keskiluokkaan
- Ylempään keskiluokkaan
- Yläluokkaan
- En katso kuuluvani mihinkään luokkaan

KOMMENTTEJA? Seuraavaan voitte kirjoittaa mitä tahansa näkemyksiänne maamme asioista tai tästä tutkimuksesta. Kaikki mielipiteet ovat tervetulleita ja arvokkaita!

KIITOKSET VAIVANNÄÖSTÄ!

